

THE VOICE OF SLOVENIA

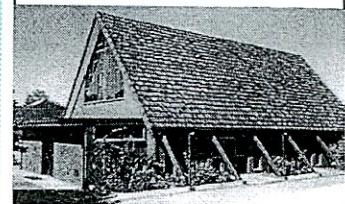
Leto 6 / št.128 - 129 - 15.9. 1998 - \$4.00

Sydney - Australia

informativni center avstralija - novice iz slovenije, o slovencih v avstraliji in po svetu
information centre australia - news from slovenia, about slovenians in australia and around the world

Praznovale so...

Adelaide
cerkev Sv. družine 15 let

Melbourne
cerkev Sv. Cirila in Metoda 30 let

Sydney
cerkev Sv. Rafaela 25 let

Wollongong
cerkev vseh svetnikov 15 let

Slovenci v Avstraliji prvi na svetu s skupnim stičiščem na internetu

<http://www.glasslovenije.com.au>

Stičišče avstralskih Slovencev

SYDNEY - V četrtek, 20. avgusta 1998 je Florjan Auser, založnik Glasa Slovenije, poslal v internetovo svetovno omrežje Stičišče avstralskih Slovencev (SAS). To je zgodovinski trenutek za vse avstralske Slovence! Trenutno je na internetu 50 naslovnih strani, 900 povezav (linkov), raznih naslovov in fotografij, teh je 120 s šestimi animacijami. Več na str. 8

Prvi odmevi na stičišče avstralskih Slovencev na internetu

Telefonski klici, E-mail sporočila, faxi - pišejo: Veleposlaništvo RS Canberra, Ministrstvo za kulturo RS, knjižnica Gospodarske zbornice RS, Delo, Slovenska tiskovna agencija STA, novinar Radia Ptuj, Mirko Vasle iz Argentine in drugi, več na str. 8

Na slovenskih oddajah Radia SBS zbirali za Posočje

Skupina prostovoljcev radiotona v Sydneju, z leve sedijo: Karlo Samsa, Milan Ličan, Martha Magajna, Olya Booyar - program manager SBS-a in Lojze Košorok; z leve stojojo: Roman Rezniček, Ivan Koželj, Lolita Žižek, Tanja Smrdel, Danica Matuš, Mariza Ličan, Ivica Kropé, Danica Grželj in Danica Šajn

SYDNEY, MELBOURNE - V organizaciji Marize Ličan, urednice slovenske oddaje na SBS-u Sydney je v nedeljo, 9. avgusta 1998 potekal radioton - zbiranje denarja za potresence v Posočju. Teden dni kasneje je na torkovi oddaji organizirala radioton tudi Elica Rizmal v Melbournu. V Sydneju se je tega dne zbral nič manj kot \$ 12.725, v Melbournu

pa \$ 5.235. Vseslovenski račun za Posočje sta odprla pater Valerijan Jenko in Martha Magajna iz Sydneja na Commonwealth banki pod naslovom "Earthquake Slovenia". Tokrat seje pri nabirkah odzvalo veliko število posameznikov in skoraj vse slovenske organizacije, verska središča in mediji, vključno s štirinajst-dnevnikom Glas Slovenije.

Jožica Paddle Ledinek iz Melbourne na srečanju zdravnikov v Sloveniji

MELBOURNE - Jožica Paddle Ledinek iz Melbournea, strokovnjakinja za umetno pridelavo človeške kože po opekliah, bo od 16. do 20. septembra sodelovala na Mednarodnem srečanju slovenskih zdravnikov po svetu na Bledu in Otočcu. Organizacija Svetovni slovenski kongres. Več na str. 4

Namesto škofa Pirih v Avstraliji škof Uran

V prejšnji številki G.S. smo poročali, da se bosta udeležila slovesnosti obletnic naših verskih središč provincialni minister p. Stane Zore in Metod Pirih, koprski škof in narodni ravnatelj za Slovence po svetu. Žal se Metod Pirih zaradi bolezni ni mogel podati na tako dolgo pot do Avstralije. Namesto njega je bil med nami naš stari znanec Alojz Uran, pomožni škof.

V tej številki še:

*Iz dnevnika urednice:
Zakaj obiskovalci iz Slovenije
po vrnitvi iz Avstralije
posredujejo netočne podatke
str. 2*

*Gostovanje Slovenske vinske akademije Veritas v Avstraliji
str. 6*

*Pogovor s škofom,
provincialom in patrom
str. 20-21*

*Znani in neznavni obraz
Družina Vodušek
str. 22-23*

*Zdravje: Nova spoznanja o izvoru nekaterih kroničnih bolezni
str. 28*

Iz dnevnika
Stanke Gregorič
urednice

Zakaj obiskovalci iz Slovenije po vrnitvi iz Avstralije javnosti posredujejo netočne podatke?

Majsko praznovanje pete obletnice Glasa Slovenije je že daleč za nami, z njem vsi lepi trenutki in seveda tudi skrbi.

Skupina *Moj dom* (Marjan Marinšek - citre, Maja in Tanja - pevki) iz Velenja, ki jo je ob avstralski turneji ob 5. obletnici Glasa Slovenije ustanovil Marjan Marinšek, je te dni pripravila ponovitev "avstralskega programa" na posebnem večeru v Velenju, v okviru 14. Poletnih kulturnih dnevov. Iz scenarijskega teksta, ki ga je pripravila skupina *Moj dom* pa je žal razvidna nepravilna predstavitev avstralske turneje. Nekatere trditve so resnične, podatki pomanjkljivi, n.pr.: "...direktor velenjske televizije gospod Rajko Djordjevič, ki je pred leti sam spremljal turnejo Štajerskih 7 v Avstraliji in organiziral tudi turnejo naše najboljše mladinske tenisačice Katarine Srebotnik v Avstraliji, je vedel za praznovanje 5. obletnice izhajanja časopisa Glas Slovenije in iskal primerno kulturno skupino za pot v Avstralijo...za pot v Avstralijo je bilo potrebno še najti denar za letalske vozovnice. Na pomoč so priskočili: Mestna občina Velenje, Gorenje, d.d. Velenje, Banka Velenje - Nova Ljubljanska banka, Premogovnik Velenje, Kulturni center Ivana Napotnika Velenje in Vegradi Velenje). Vsem, ki so omogočili pot se člani skupine prisrčno zahvaljujejo in jim podarjajo venček slovenskih narodnih..."

Je že res, da so letalske vozovnice omogočili omenjeni sponzorji iz Velenja, toda o tem kdo je omogočil (beri: plačal) resnično tritedensko turnejo po Avstraliji niti besedice. Kako in zakaj je pravzaprav prišlo do turneje? VTV Velenje oziroma direktor Rajko Djordjevič, obenem tudi prijatelj Florjana Auserja, je povedal, da si želi Marjan Marinšek, zbiratelj Gasparijevih razglednic, videti Avstralijo. Iz takih in podobnih razgovorov se je rodila ideja o gostovanju Marjana Marinška z razstavo Gasparijevih razglednic. In ker Marjan igra tudi citre, se je "povabil" še kot citrar, obenem pa je čez nekaj časa od nas, Glasa Slovenije - organizatorja turneje po Avstraliji - "zahteval" tudi gostovanje, sprva ene pevke, kasneje pa kar dveh. Za nas so s tem

nastopile nepredvidene skrbi, saj je bilo treba naenkrat najeti še osemsedem "bus", poskrbeti za prenočišča in prehrano sedmih ljudi v času tritedenske turneje v Sydneu, Canberri, Brightu, Yarrawangi in Melbourneu. Koliko nepotrebnih telefonskih pogovorov je sledilo s potovalno agencijo v Adelaidi in s Slovenijo, ker letalske vozovnice niso bile plačane tik do odhoda skupine v Avstralijo.

Stroške bivanja, prevoza (več kot 3500 km) in hrane, tam kjer jih je bilo treba plačati ali se gostoljubnim rojakom obdolžiti na kak drug način, je moral kriti Glas Slovenije. Tu so bili še stroški plakatov, fotografij, pošte in drugih malenkosti. Res je, da se je zbral nekaj denarja s sponzorji in prostovoljnimi prispevkami ter s skromno prodajo video in audio kaset, kar pa je bilo komaj dovolj za stroške rent-a-car, vse ostalo je bilo plačano iz privatnega fonda urednikov Glasa Slovenije. Morda sta dekleti pričakovali še kak zasluzek toda dogovor z Marinškom je bil še pred prihodom v Avstralijo, da krije organizator le vse stroške turneje.

V scenariju "Avstralskega večera" v Velenju tudi ni bilo niti besedice o obisku pri avstralski slovenski slikarki Romani Favier Zorlut; s soprogom Frenkom sta namreč organizirala koncert skupine *Moj dom* za avstralsko občinstvo v Brightu in vsem nam na domu pripravila lep sprejem.

Po Velenju so se širile govorice, da je skupino motilo, ker se je na turneji govorilo "preveč" o Glasu Slovenije - gostujoča trojka je pozabila, da je bil glavni namen turneje 5. obletnica časopisa, ki naj bi jo razstava Gasparijevih razglednic le popestrila, olepšal pa koncert skupine *Moj dom*.

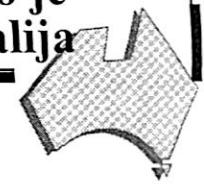
Preseneča nas torej, da v scenarijskem tekstu velenjski publiku ni bila posredovana resnica: da je omogočil in organiziral turnejo po Avstraliji Glas Slovenije s svojimi avstralskimi sponzorji in ljubeznivimi gostitelji, ki so goste sprejeli in jim nudili stanovanje in hrano. To pomanjkljivost je najti tudi v tamkajšnjih brošurah in časopisnih člankih. Napačno je tudi zapisano, da je organiziral turnejo

Katarine Srebotnik le VTV Velenje. Postaja je res plačala povratno letalsko vozovnico do Avstralije Katarinemu očetu, Glasu Slovenije pa je uspelo za Katarino, za ceno brezplačnega oglaševanja, dobiti povratno letalsko vozovnico pri Malaysia Airline. Stroške od Melbournea do Sydneja je plačal Glas Slovenije z denarjem sponzorjev, prav tako tudi stroške za nekaj dnevno prenočišče in hrano v Melbourneu, bil je tudi njun gostitelj v Sydneu, imel telefonske/fax in poštne stroške, stroške izdelave majic in fotografij in tako dalje in tako naprej. Tudi v času Katarininega enomeseca bivanja v Avstraliji ni niti en sam časnik v Sloveniji hotel objaviti resnice: da se brez "malega fižolčka" - nekega "amaterskega časnika v Avstraliji" oziroma avstralskih Slovencev - ne bi mogla udeležiti Australian Opena.

Naj se povrnm nazaj k skupini *Moj dom* (Marjan, Tanja, Maja). Marjan se nam je res oglašal po telefonu in nam pisal, potreboval je še nekaj dodatnega materiala (fotografij in razglednic umetnostne galerije NSW), vendar se je tudi v svojem članku v Rodni grudi avg/sept. spremeno izognil resnici. In ne samo to, vedno je vedel, da je Florjan Florjan, v članku v Rodni grudi je bil ponovno Iztok Auser, tako kot je s takim zapisom napačnega imena že pred leti v biografiji kiparja Napotnika odvzel Florjanu Auserju avtorstvo za njegove fotografije. Dekleti, Maja Lesjak, ki poje pri Šaleških fantih in Tanja Meža se nikoli nista oglasili z enim samim sporočilom - ne nam, ne večini njunih avstralskih gostiteljev. Pomanjkanje olike? Cudna mentaliteta?! Pa naj bi še kdaj takšni ljudje prišli v Avstralijo, mi pa naj bi jim nudili gostoljubje in zadovoljevali njihove želje po turizmu? Povrh vsega bodo turnejo po Avstraliji dobro "vnovčili", saj se doma kar vrstijo nastopi, članki in reportaže o obisku Avstralije...

Seveda skupina *Moj dom* ni osamljen primer. Obiskovalci iz Slovenije, kot po nekem pisanim pravilu, kmalu pozabijo na nas in na resnico - kaj so doživeli "down under". Morda tiči vzrok v tem, da ima večina plačano pot,

Tudi to je Avstralija

- Avstralska zvezna vlada namerava s 1. julijem 1999 pootstri pogoje za nove priseljence: tisti, ki bodo zaprosili za stalno bivališče v Avstraliji bodo morali biti mlajši od 45 let, obvladati bodo morali pogovorno angleščino, in imeti določen poklic s kvalifikacijami, priznanimi v Avstraliji. Seveda jim bo dodeljeno večje število točk, če se je njihov zakonski partner izobraževal v avstralskih šolah, ali če bo deponiral \$ 100.000 na "Government investment" račun vsaj za 12 mesecev ali pa tekoče govoril drug jezik

- Avstralski SOCOG je pred dnevi predstavljal cenik za vstopnice na Olimpijskih igrah leta 2000 v Sydneu. Sedeži so razdeljeni po kategorijah A, B, C in D. Tako bodo na primer cene za otvoritveno in zaključno priredeite sledče: sedeži A bodo po \$ 1.382, sedeži B po \$ 985, sedeži C po \$ 505 in sedeži D po \$ 105. Popoln pogled na dogajanja ob plavalnem bazenu bodo imeli le sedeži kategorije A, cene za finalna tekmovanja bodo tudi do \$ 455; tisti, ki pa bodo plačali \$ 95 skoraj ne bodo videli ničesar. Cene za tekmovanja raznih športnih disciplin do četrtnfinalnih tekmovanj bodo okoli \$ 100 (manj ali več), za finalna tekmovanja pa \$ 300.

- SOCOG pa se še ni odločil za pavšalno ceno vstopnic za celo serijo tekmovanj; po mnenju Johna Coatesa, predsednika Avstralskega olimpijskega komiteja naj bi te vstopnice stale okoli \$ 565.

- 15. septembra 1998 je bilo še točno dve leti do Olimpijskih iger v Sydneu leta 2000.

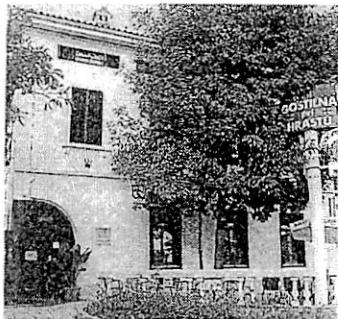
dnevnice, plačane dopuste, dobijo denar od sponzorjev, se pravi, da so navajeni na denarno plačilo in so seveda v tem primeru vladostne fraze odveč. Mi v tujini, ki delamo brezplačno in prostovoljno in povrh porabimo še svoj denar, pa pričakujemo vsaj skromno "plačilo" - HVALA! In vsaj približno resnične izjave v slovenskih medijih!

Vaša Stanca

Slovenija, moja dežela

NOVA GORICA

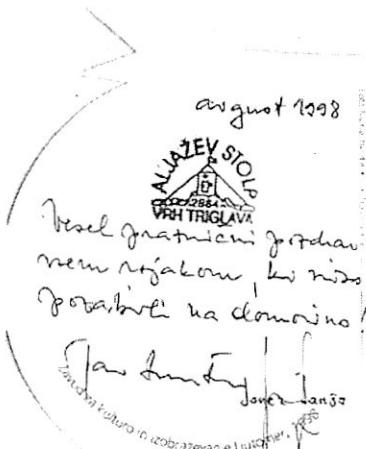
/NOVI GLAS/ - HIT gostilna pri Hrastu v smeri Kromberka je naravnost primerna za poslovna kosila in večerje, ponaša pa se s pripravo jedi, ki jih nikjer drugod ne najdete, kot na primer jagodni štruklji s peno, pečena šunka v testu s hrenom, njoki s črno trobento (vrsta gobe) in tako naprej...

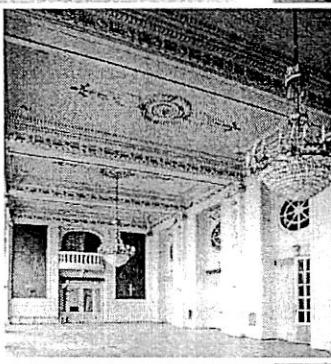
Pozdrav iz Slovenije

Na vrhu naše domovine sva se ponovno spomnila na svoje drage rojake in prijatelje pod Južnim križem, ker vsakega posebej ne moreva doseči, jima pošiljava pozdrave na ta način.

Tone Kuntner in Janez Janša

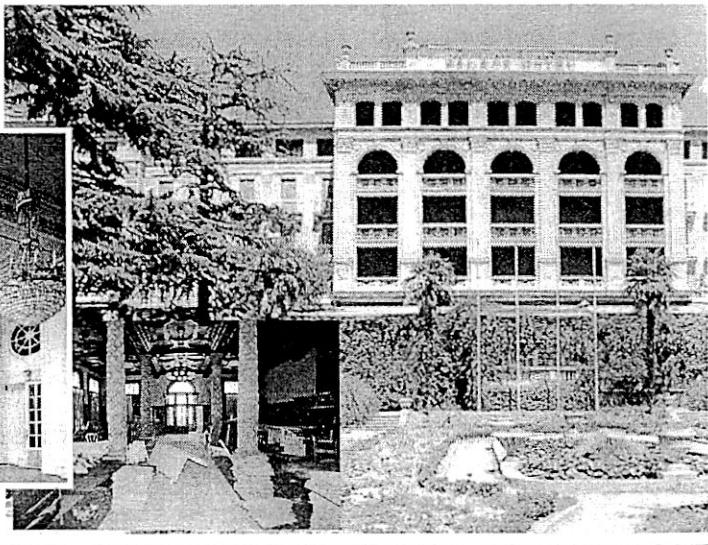
DORNAVA - /VEČER/ - Robi Gomboc iz Dornave na Ptujskem polju, učenec sedmego razreda, je bister, navihan in priljubljen fantič. Na domačiji poprime za vsako delo. Rad ima živali, še posebno domači kozici, ki ju za šalo uporablja tudi kot kozji taksi, po vasi "taksira" gor in dol kar brezplačno. Ko se je na cesti srečal z mercedesom je dejal: "Kaj bo ta motornež, ki ima samo štiri kolesa, moji kozi imata osem nog in še štiri kolesa na vozuh povrh..."

Kristalna dvorana v Palace hotelu

PORTOROŽ

/Mag/ - Hotel Palace, mesto kjer so prebivali državni voditelji ter zahtevni turisti, celo cesar Franc Jožef je imel tukaj svoj stalni apartma, zdaj obiskujejo le še golobi, pajki in morda duhovi. Razbita so stekla na oknih, tudi nekaj dragocenosti se je razbilo, v Kristalni dvorani ležijo stvari vse vprek, omet odpada, širi se zatohel smrad po vlagi, veliko je prodanega in pokradnega. Vsi čakajo odrešenika, tega pa ni od nikoder. Večinski lastnik je firma Toncity Palace, perthskega slovenskega podjetnika Jožeta Zrima, ki še vedno obljudbla, naredi pa nič. Se bo Zrim umaknil in bodo portorožani iskali novega investitorja? Bo Palace vzdržal? Tudi v Kopru je Toncity zgradil Zrim le do temeljev, zdaj pa se je ta jama spremenila v pravi bazen, ker ni zmožen izpolniti pogodb.

TEHARJE

/VIR/ - V nedeljo, 4. oktobra bo na prostoru nekdanjega teharskega taborišča tradicionalna spominska sveta maša za teharske žrtve. Svetu mašo bo daroval mariborski škof dr. Franc Kramberger. Letošnja slovesnost je posebno pomembna zato, ker je predvidena sveta maša že na ploščadi novozgrajenega osrednjega pomnika s kostnico. Pomnik se dviga 18,5 m visoko nad kostnico. Na njegovem vrhu je simbol Kristusove krone v obliki grške črke omega in je lepo viden s severovzhodnega predela Celja in avtoceste Vrantsko - Maribor.

Novice

Koprski škof Metod Pirih dobro okreva

LJUBLJANA, KOPER /DELO/ - Koprski škof Metod Pirih je moral zaradi bolezni odložiti obisk med slovenskimi izseljenci v Avstraliji, udeležil naj bi se obletnic slovenskih cerkva. Zaradi blage možganske kapi dobro okreva v ljubljanskem Kliničnem centru, potrebuje pa počitek in mir. Bolnišnico bo predvidoma zapustil šele proti koncu septembra.

Mednarodno srečanje slovenskih zdravnikov po svetu

BLED, OTOČEC /SSK/ - Srečanje organizira Slovenski svetovni kongres (SSK), prične pa se s Predseminarsko okroglo mizo v sredo, 16. septembra na Bledu s pozdravnim govorom Danijela Starmana, predsednika SSK-Konference za Slovenijo. V četrtek bo uradni začetek srečanja, pozdravni nagovor dr. Jože Bernik, predsednik SSK, Mihae Logar, državne sekretarke za Slovence po svetu in ministra za zdravstvo RS dr. Marjana Jereba. Med referati bodo: referat o staranju, o raku in prehrani, o medicini in etiki itd. Na Otočcu bo naslednje dni okrogla miza o reformi zdravstva in predstavitev raziskovalnega dela slovenskih zdravnikov in medicinskih delavcev po svetu. Povabljeni je tudi naša melbournška rojakinja Jožica Paddle Ledinek. Udeleženci srečanja se bodo seznanili tudi s slovenskimi zdravilišči.

Slovenska ljudska stranka (SLS) je priredila v Portorožu tabor "Ohranimo in zaščitimo celovitost piranskega zaliva"

PORTOROŽ /SLOVENSKE BRAZDE/ - Tabor se je začel v nedeljo, 6. septembra z mašo v Marijini romarski cerkvi v Strunjanu. Za tem je bil koncert skupine Čuki in kulturni program. Slavnostni nagovor je imel predsednik SLS Marjan Podobnik. Sledilo je družabno srečanje z ansamblom Primorski fantje, nastopom konjeniške šole iz Lipice, nastopom Anike Horvat, Šavrink, Dupleške mornarice, na programu so bile otroške in ribiške igre, tekmovanja, možnost plovbe na ribiških barkah itd. Poudarek okroglo mize je bil Problematika mejnih vprašanj.

DELOfax
Pravna vrednost

Solarni kongres Eurosum letos prvič v Sloveniji

PORTOROŽ /DELO/ - Eurosum, od 14. do 17. septembra, se uvršča med največje dogodke na področju izkorisčanja alternativnih virov energetskih virov in je drugi tovrstni kongres v Evropi. Na kongresu je bilo prek 300 udeležencev iz evropskih držav. Glavno vprašanje: kako lahko alternativni viri energije pripomorejo k zdravemu, udobnemu in prijaznemu življenskemu in delovnemu okolju. Slovenci so prispevali 17 referatov.

Filozofska fakulteta v Ljubljani organizira celoletni intenzivni tečaj slovenščine

LJUBLJANA /VIR/ - FF organizira tečaj slovenščine v treh trimestrih: od 5. oktobra do 18. decembra 1998 (11 tednov), začetni, nadaljevalni in izpopolnjevalni tečaj, cena je 715 USD. Od 11. januarja 1999 do 26. marca 1999 nadaljevalni in izpopolnjevalni tečaj, cena 715 USD. Od 12. aprila do 28. maja 1999 (6 tednov) nadaljevalni in izpopolnjevalni tečaj, cena 390 USD.

Za več informacij

FF telefon: (61) 125 70 55.
E-mail: CENTER-SLO@FF.
UNI-LJ.SI

Sejemske ocenjevanje vin rekordno

GORNJA RADGONA /DELOFAX/ - Podelili so 44 velikih zlatih medalj, 350 zlatih, 405 srebrnih, 96 bronasti medalj in 23 priznanj. Letošnji šampioni so sauvignon '97 vinogradništva Kolamnič, Laški rizling '97 in chardonnay Vina Brežice, cabernet sauvignon '93 Vinakopra, ranina suhi jagodni izbor '97 Marije in Božidarja Zorjana s Tinske Gore in zlata radgonska penina '97 Radgonskih goric.

Razlaščenci po pravico celo v Strasburg

LJUBLJANA /DELO/ - Spremembe zakona o denacionalizaciji, ki so jih poslanci državnega zbora že sprejeli, državni svet pa je nanje izglasoval veto, se bodo jeseni znova znašle na poslanskih klopeh. Razlaščenci se s spremembami ne strinjajo in ob morebitnem sprejemu zakona grozijo z mednarodnim škandalom. Združenje razlaščencev poskuša prek svojih članov v ZDA vzpostaviti zveze z ameriškimi kongresniki in senatorji, vsak posamečno pa se nameravajo odpraviti na mednarodno sodišče v Strasbourg, čeprav se v zadnjem času stopnjuje hitrost reševanja denacionalizacijskih vlog.

Misel - da bi držali besedo, je najbolje, da je nikoli ne dajemo.

50-obljetnica Grčarice

GRČARICE /SLOVENSKA DRŽAVA - KANADA/ - Letos septembra je minilo 50 let odkar so oddelki komunistične vojske s pomočjo italijanske artiljerije po tridnevni bitki premagali slovensko četniško postojanko na Grčaricah. Ta četniška skupina, ki je štela 204 borcev, je bila do tedaj edina od zaveznikov priznana vojaška enota v borbi proti okupatorju na Slovenskem.

Zaupanje v politike povsem na psu

LJUBLJANA /DELOFAX/ - Zaupanje Slovencev v politike je, če sodimo po ugotovitvah telefonske raziskave, povsem na psu. Borih sedem posameznikov od 677 anketiranih se je odločilo, da najbolj cenijo slovenske gospodarstvenike, 130 jih ceni oboje enako.

Odslej le beli taksiji

LJUBLJANA, MARIBOR, KOPER /DELO/ - V soboto, 29. avgusta je na območju mestne občine Ljubljana začel veljati dolgo časa napovedani odlok o taksi prevozih. Novosti: taksisti bodo odslej smeli parkirati svoja vozila le na posebej določenih mestnih taksi postajališčih in morali bodo biti beli. V Ljubljani je 10 taksi služb in nekaj več kot 500 taksiščev. Vozilo je lahko staro največ pet let, v njem pa morajo biti na vidnem mestu pritrjeni taksimeter, cenic, priimek in ime ter slika voznika.

Golovec prebit

LJUBLJANA /DELOFAX/ - Medtem ko je za obvoznico Ormož že mogoče z gotovostjo reči, da bo septembra po njej stekel promet, je odprtje vzhodne obvoznice in severne avtoceste okoli Ljubljane do konca leta še negotovo.

Nekaj je bilo odvisno tudi od predora Golovec, kjer so imeli gradbeniki pri vrtanju zaradi zelo zahtevne geološke sestave hribine in odkupa kmetije Samec veliko težav. Do prebitja prve od obeh cevi skozi Golovec (gre za desno cev gleданo iz smeri Štajerske proti Ljubljani) je gradbenike ločilo samo še 50 metrov. Prevratali so jih v začetku septembra in tako končno prebili Golovec.

Obsežna dela v Gorenju

VELENJE /DELO/ - Več kot 600 milijonov tolarjev bodo Gorenje letos stale posodobitve in vzdrževanje: obnova strojev in nameščanje novih, podiranje starih zidov, pozidava novih proizvodnih dvoran in druge. Posodobitev se vsako leto lotijo v času kolektivnih dopustov, ki se končajo septembra. Letos je angažiranih 500 strokovnjakov.

Primorskemu narodnemu junaku postavili spomenik na Brinovem griču

IDRIJA /DELO/ - Janko Premrl-Vojko je z dvaindvajsetimi leti postal legenda. Bil je partizanski borec in poveljnik, narodni heroj, rojen v Podnanisu, umrl je februarja 1943 na Brinovem griču pri Črnom vrhu nad Idrijo. Njegove posmrtnе ostanke so leta 1945 prenesli v Ajdovščino. Spomenike mu je postavilo veliko kiparjev na Nanusu, v Kopru, Podnanisu, Idrijskem Logu, Idrijski Beli, zdaj pa še na kraju njegove smrti, na Brinovem griču.

Vodnik po slovenskih gostilnah

LJUBLJANA /DELO&DOM/ - Končno smo tudi Slovenci dobili izčrpren vodnik - priročnik, s katerim se lahko potuje po pestri kulinarici ponudbi slovenskih gostiln. Priročnik Tomaža Sršena je plod štiriletnih raziskav in okušanja dobrat po 141 izbranih gostilnah. Opremljen je z večjimi in manjšimi zemljevidi, na katerih je zlahka razvozlati kje najti gostilno.

Spominska plošča dr. Francu Čelesniku

KRANJSKA GORA /VEČER/ - V občini Kranska gora praznujejo vsako leto avgusta, zakaj v tem mesecu leta 1896 je dovski župnik Jakob Aljaž po svojih načrtih in na svoje stroške na vrhu Triglava postavil stolp, danes simbol slovenstva. Med številnimi prireditvami v počastitev praznika je bilo letos predvsem odmevno odkritje spominske plošče utemeljitelju čeljustne kirurgije na Slovenskem, profesorju, znanstveniku in prvemu predsedniku Združenja čeljustnih kirurgov Evrope dr. Francu Čelesniku. Ob odkritju spominske plošče na njegovi rojstni hiši v Podkorenju je bilo veliko gostov.

Tečajnica Banke Slovenije

Srednji devizni tečaj (15. septembra 1998)

Država (enota)	tolarjev
Australija (1 AUD)	95,1938
Avsrija (100 ATS)	1341,3976
Francija (100 FRF)	2814,9432
Hrvaška (100 HRK)	2583,8068
Italija (100 ITL)	9,5553
Japonska (100 JPY)	119,8111
Kanada (1 CAD)	105,9828
Nemčija (100 DEM)	9439,1497
Švica (100 CHF)	11452,5203
V. Britanija (1 GBP)	267,7887
ZDA (1 USD)	159,1441

Slovenčina odpira vrata
LJUBLJANA /MAG/ - Z ljubljansko univerzo je ta trenutek prek slovenističnih študijskih programov posredno ali neposredno povezanih devetintrideset univerz po svetu. Na univerzah v tujini Slovenijo manj ali bolj uspešno predstavlja poleg strokovnjakov z visokošolsko diplomo še štirinajst magistrov, dva doktorja znanosti in precej takih, ki so sredi doktorskega študija.

Starši se odločajo spet za starla slovenska imena

LJUBLJANA /MAG/ - Po podatkih, ki so jih zbrali v Ljubljani, se starši spet odločajo za slovenska imena, ki so za nekaj časa kar zamrla, ta so Janez, Franci, Marija. Po podatkih leksikona imen Janeza Kebra, ki je izšel pri celjski Mohorjevi družbi pred dvema letoma, je 1971 v Sloveniji živel 97.495 Marij, Francetov pa 43.976. Zadnjih nekaj let so bila v modi imena Luka, Matic, Ana, Zala, Tjaša, Maša... Današnji otroci imajo tudi nadvse kratka imena: Aja, Maj, Anel, Kajo, Jus, Lin, Lora; starih slovenskih imen kot sta Jože in Tonček pa že dolgo ni kaj dosti slišati.

Blejski hoteli v lasti SRD

BLED /DELO/ - Njavečji lastnik blejskih hotelov je Slovenska razvojna družba. Zdaj se je to zgodilo tudi z Grand hotelom Toplice in hotelom Lovec, prej pa so pod to družbo prešli hotel Kompas, hotel Park in Golf. Razvojna družba je sicer le zavasni lastnik, ki mora izpeljati postopek lastninjenja.

Tudi hrvaški Končar pri gradnji soških elektrarn

NOVA GORICA /DELO/ - Turbine in generatorje za HE Plave 2 in Doblar 2 bosta izdelala dolgoletna partnerja Litostroj in hrvaški Končar.

Bivši ljubljanski župan Jože Strgar v Avstraliji

MELBOURNE, SYDNEY /INFORMACIJA LOJZE KOŠOROK/ - Od 18. do 23. oktobra bo v Melbournu mednarodni kongres hortikulture. Kongresa se bo udeležil tudi bivši in prvi ljubljanski župan v samostojni Sloveniji (od leta 1991 do 1995) Jože Strgar. V Sydneju se bo mudil od 13. do 16. oktobra.

Peter Česnik iz Sydneya koordinator slovenske kajakaške olimpijske reprezentance

LJUBLJANA, SYDNEY /INFORMACIJA PETER ČESNIK/ - Na prošnjo kapetana slovenske kajakaške reprezentance Andreja Jelenca je postal koordinator reprezentance do sydneyjskih Olimpijskih iger sydneyjski Slovenec Peter Česnik. Slovenski kajakaši se bodo udeležili treningov v Avstraliji kar trikrat in sicer v sydneyjskem Penrithu in na Tasmaniji. V Penrithu gradijo posebno tekmovalno vodno stezo, ki naj bi jo uradno odprli do Australian Day-a, januarja 1999, vendar z deli zaradi deževja zamujajo in bo ta odprta šele za veliko noč. Takrat naj bi se odvijale obenem tudi selekcionske tekme, kjer bi nastopila tudi slovenska kajakaška reprezentanca, ki je v zadnjem desetletju med prvimi petimi na svetu. Eden od sodelavcev ekipe je tudi novinar Aleksander Lucu.

Nova podoba Radomelj

RADOMLJE /DELOFAX/ - V Radomljah, ki v domžalski občini ni sodilo med najbolj razvite kraje, se bodo letos zgodile velike spremembe, saj bo dokončana ena največjih naložb doslej. Odprli bodo namreč novi kar 4754 kvadratnih metrov velik poslovno-stanovanjski objekt Malin v središču kraja. Razširili bodo most čez Kamniško Bistrico, šolo in opravili še veliko drugih del.

Namo pri pošti so temeljito obnovili

LJUBLJANA /DELO/ - Končali so v pritličju obnovitev veleblagovnice, največji poseg pa je bila zamjenjava notranjih tekočih stopnic. Vhod v trgovino so prestavili na vogal Tomšičeve in Slovenske ceste, tretji vhod pa je iz Namine pasaže.

Obnavljanje radovljiskoga kopališča

Skakalni stolp je bil nekoč simbol Radovljice

RADOVLJICA /DELO/ - Priprave na obnovo kopališča Obla gorica, ki je bilo odprt leta 1933, po načrtu arhitekta Ivana Vurnika, so v toku. Simbol Radovljice je bil desetletja skakalni stolp, ki so ga pred leti zaradi dotrajnosti podrli. Kopališče pa je pomembno za razvoj turizma, zato bodo zdaj razširili bazen ter obnovili tudi garderobe.

Se bo goričko vino spet prodajalo na dunajskem dvoru?

VANEČA /SLOVENSKE BRAZDE/ - Goričko vino so na Dunaju pili že pred sto leti. Zdaj so gorički vinogradniki odprli vinogradniški center Goričko Ivanovci. Gradili so ga devet let in upajo, da se bodo ponovno "postavili na svoje noge" in ponovno prodajali svoje vino na Dunaju.

Tovarna posode spet celjska last

CELJE /DELOFAX/ - Slovenska razvojna družba in celjski župan Jože Zimšek sta podpisala pogodbo, s katero je celjska občina od RD kupila tovarno Emo.

Novice

Slovenski blagovni izvoz in uvoz v prvih šestih mesecih 1998 v %

Nemčija [bar] 28,74

Italija [bar] 13,08

Hrvaška [bar] 9,28

Francija [bar] 8,09

Avstrija [bar] 6,79

Rusija [bar] 3,53

BiH [bar] 3,06

ZDA [bar] 2,98

Poljska [bar] 2,02

V. Britanija [bar] 1,81

IZVOZ

4.37 milijarde dolarjev

Nemčija [bar] 20,43

Italija [bar] 17,11

Francija [bar] 12,06

Avstrija [bar] 7,57

Hrvaška [bar] 4,37

ZDA [bar] 2,85

Češka [bar] 2,72

Madžarska [bar] 2,41

Rusija [bar] 2,32

UVOZ

4.98 milijarde dolarjev

Tabor 'pleh band'

TOLMIN /PRIMORSKE NOVICE/ - V Tolminu je v organizaciji Sklada RS za ljubiteljske dejavnosti in Zveze kulturnih društev Tolmin, potekal sedemnasti Izobraževalni tabor slovenskih pihalnih orkestrov, na katerem je sodelovalo več kot trideset orkestrov iz vse Slovenije in zamejstva.

Divja jaga pod Triglavom

TRIGLAVSKI NARODNI PARK /PRIMORSKE NOVICE/ - Nezaslišano! V Triglavskem narodnem parku se je vse od oktobra 1996 dogajala divja jaga, krivolov najhujše vrste. Tako kaže po zadnjih poročilih z ministrstva za notranje zadeve. In da bi bila zadeva še hujša, se je izvedelo, da naj bi nezakoniti lov organiziral človek, ki je bil zaposlen v Triglavskem narodnem parku. Njegovi gostje so bili menda izbranci, direktorji nekaterih podjetij in drugi ugledneži. Lovili so živali, katerih lov je tod prepovedan, uporabljali pa so tudi prepovedano orožje z dušilcem poká.

Vile za milijonarje

LJUBLJANA /JANA/ - V Ljubljani in njeni okolici pospešeno gradijo drage hiše za ljudi z debelo denarnico. Najbolj prestižne in najdražje vile naj bi v prihodnje zgradili v smeri Gorenjske, saj je za ta konec povpraševanje največje. Pod Šmarno goro gradijo devet 'neovil', naselju pa je ime LaVIL. Te vile bodo imele veliko zelenic in mirnih otroških igrišč, v hiši pa bo prostor za savno, vinoteko, vgrajen bo centralni sesalnik in druge ugodnosti. To bo prvo mondeno naselje v Sloveniji sploh pod gesлом 'svetloba in barva v skladnosti oblike'. V vile se bodo predvidoma naselili mladi poslovneži, ki želijo preživeti prosti čas kako vostno in v mirnem okolju. Za vzdrževanje naselja bodo zaposlili posebnega delavca.

Slovenska vinska akademija Veritas objavila sledeč program obiska Avstralije

16. januar	Prihod v Adelaide Prevoz v mestni hotel
17. januar	Odhod v Clare Valley Klet Taylors - največje ime v dolini Klet Skillogalee - zgodovinska koča Kosilo: piknik Klet Tima Knappsteina v starji pivovarni in tovarni brezalkoholnih pijač v dolini Clare Klet Tima Adamsa: dobitnik nagrade Penguin Best Red Blend 97/98 Večerja v restavraciji Tetehams Nočitev
18. januar	Odhod na ogled kleti in degustacije v pokrajini Barossa Klet Penfold's: pridelovalec Grangea, Wine Specator (12/95) je letnik 1990 razglasil za vino No.1 na svetu Klet Seppeltsfield: iz modrega kamna obkrožena z vrtovi Kosilo: Piknik v kleti Seppeltsfield Klet Henschkes: srednje velika klet znana kot pridelovalka odličnega rdečega vina HILL OF GRACE SHIRAZ Družinska klet Burge Večerja in nastanitev na križišču Barossa
19. januar	Klet Chain of Ponds Klet Petaluma: degustacija in kosilo v njeni znani restavraciji – Bridgewater Mill Pot v pokrajino McLaren Vale Klet Wira Wira Klet Wirilda Creek: degustacija in avstralska večerja Nastanitev: Wirilda & Wilunga Creek
20. januar	Obisk vinarskega centra v McLaren Vale, kjer bomo degustirali vina cele pokrajine Klet Chapel Hill z odličnim razgledom na dolino Klet Hardy's Odhod na letališče v Adelaide in let v Melbourne Nočitev v Melbournu
21. januar	Odhod na polotok Mornington Klet Port Philip: pridelovalka modrega pinota (leta 1997 vino leta v Avstraliji) Klet Stoniers Klet Dromana: degustacija in piknik Klet Willow Creek Nočitev v Melbournu in večerja v restavraciji Red Ochre
22. januar	Odhod v Yarra Valley Klet Coldstream Hills znana po veliko nagrajenih vinih in pisanku njenega vinarja Jamesa Hallidaya Klet Yarra Burn: degustacija in kosilo Klet Yarra Valley Dairi Klet St. Huberts Klet De Bortois: pridelovalka desertnega vina NOBLE ONE BOTYIIS Nočitev v Yarra Glen Grand
23. januar	Odhod v dolino Yarra Valley Klet Chateau Tahbilk – odhod s parnikom v Mitchelton Odhod v Melbourne in polet v Slovenijo

V sedemih dneh si bomo ogledali avstralske vinorodne pokrajine: Clare Valley, Adelaide Hills, McLaren Vale, Mornington Peninsula, Barossa, Yarra Valley, Goulburn Valley.

Strokovna ekskurzija vključuje: transfer iz letališč in nazaj, sedem nočitev v hotelih s tremi zvezdicami, 7 zajtrkov, 7 kosil, 6 večerij, degustacije v 25 kleteh in regijskih vinarskih centrih, sir in krekerji ob vsaki degustaciji, video vinarsko izobraževanje, srečanja z vinarji, ogled kleti in vinogradov, obisk sedmih najbolj znanih vinorodnih pokrajin v Avstraliji, informacijska brošura o vinorodni Avstraliji in praktični nasveti, vodič in voznik avtobusa (avtobus ima: klimo, nastavljive sedeže, varnostne pasove, video, WC), notranji let Adelaide – Melbourne z letalskim prevoznikom Qantas

Po želji lahko izlet še podaljšate in odpotuje za tri dni še v Sydney, kjer si bomo ogledali Harbour Bridge, Opero in druge znamenitosti Sydneja.

Kultura Slovenija

Spomenik Mateju Boru

NOVA GORICA, GRGAR /DELOFAX/- Matej Bor (1913-1993), veliko ime slovenske sodobne literature; bil je pesnik, pisatelj, dramatik, kritik, prevajalec (zlasti Shakespearea), venetolog, akademik in partizan, je končno dočakal svoj spomenik. Slovesno so ga odkrili 29. avgusta v rojstnem Grgarju. Slavnostni govor sta imela Črtomir Špacapan, župan mestne občine Nova Gorica in pesnik Ciril Zlobec. Doprnski kip je izdelal akademski kipar Marjan Keršič Belač.

Pisateljska turneja po Južni Ameriki

/DELO/- Literatura eslovena en America Latin - 1998 je pisalo na vabilu in predstavitvi bralne turneje štirih slovenskih literatov: Svetlane Makarovič, Andreja Blatnika, Braneta Mozetiča in Draga Jančarja. V Kolumbiji so nastopili 1. in 2. septembra, v Venezuela 5. septembra in v Mehiki 10. septembra. V Kolumbiji so nastopili na treh univerzah.

Osemdesetletnica slovenskega baleta

LJUBLJANA /DELO/- 27 avgusta so v Ljubljani ustanovili organizacijski odbor za proslavo osemdesetletnice slovenskega baleta. Odbor bo vodil prof. Uroš Krek. Slovesnosti bodo trajale od 10. do 13. marca naslednje leto; najprej bo premiera baleta Trnjulčica P.I. Čajkovskega, sledilo bo gostovanje mariborskega baleta v Ljubljani, 12. marca bo predstava baleta Copelia na Montmartru, 13. marca pa slavnostni koncert, na katerem bodo izvedli koreografije osmih slovenskih koreografov, ki so v preteklosti največ delali na slovenskih baletnih održih. To so Pia in Pino Milkar, Majna Sevnik, Vlasto Dedovič, pok. Metod Jeras, Ivo Kosi, Iko Otrin in Henrik Neubauer. Konec marca pa bo v Mariboru premiera Francesca da Rimini in Carmen.

Mednarodni kongres za estetiko

LJUBLJANA /DELOFAX/- Ljubljana je od 31. avgusta do 6. septembra gostila XIV mednarodni kongres za estetiko z naslovom Estetika kot filozofija, ki se ga je udeležilo okoli 400 strokovnjakov iz 45 držav. Izvedli so 40 spremnih prireditv, med njimi kiparske in slikarske razstave, društvo slovenskih pisateljev je priredilo literarni večer itd.

Dnevi poezije in vina

MEDANA /DELOFAX/- Konec avgusta so zaključili letošnji že tretji mednarodni festival Dnevi poezije in vina v Medani, na domačiji pesnika in sodnika Alojza Gradnika. Dneve prirejajo občina Brda, ljubljanska Studentska organizacija univerze (ŠOU).

Ciklus ljudskih noš

LJUBLJANA /DELO/- V slovenskem etnografskem muzeju v Ljubljani so v sodelovanju z etnologijo Narodne in študijske knjižnice v Trstu pripravili razstavo Ciklus ljudskih noš, ki je na ogled do ok-

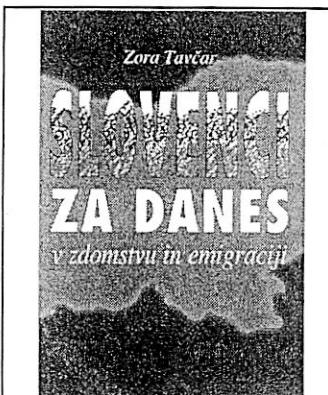
7. ciklus nos Šaske Šamta

tobra. Prikazujejo 40 akvarelov, nastalih med letoma 1932 in 1942, na katerih so upodobljene noše iz slovenskega primorskega zaledja in zamejstva, slovenske in hrvaške Istre, Krasa. Na razstavi so še na ogled razni osebni predmeti.

Fani Hausman iz Petrovč prva (nepriznana) slovenska pesnica

PETROVČE /DELO/- Pri založbi Karantanija je s pomočjo žalskega Zavoda za kulturo izšlo vse, kar je od Fani Hausman in o njej ostalo: vseh devet pesmi, zapis Leopolda Lenarda in razprava Igorja Grdine. Fanine posmrtnе ostanke so v cerkvi v Petrovčah kmalu po njeni smrti leta 1853 prekopali, njen ime bo na tablo vklesano še letos. Fani, skrivnostna poetesa v črnem je umrla od tuberkuloze, ko ji je bilo komaj 34 let. Toda Francisko Romano Hausman ne omenja niti eno temeljnih del slovenskega polpreteklega literarnega zgodovino-pisja, Igor Grdina je pred šestimi leti zapisal: "... tako se ni mogoče znebiti neprijetnega vtiša, da je slovensko literarno zgodovino-pisje vsaj do sedaj bilo pravzaprav nekak ekskluzivni 'Herrenklub', klub strastnih kadilcev, v katerem rahločutne dame nimajo cesa iskati..."

Nove knjige

Dragocena pričevanja Slovencev iz diaspora

NOVO MESTO /NOVI GLAS/- Društvo slovenskih izobražencev je pred kratkim predstavilo knjigo prof. Zore Tavčar *Slovenci za danes - v zdomstvu in emigraciji*, ki jo je izdala Družina iz Ljubljane v sozaložbi s tržaško Mladiko. Knjigo je predstavil pisatelj Zorko Simčič. Knjiga nosi bogastvo naroda, ker opisuje Slovence, ljudi, ki so v svetu dosegli zavidljive cilje ali rezultate na raznoraznih področjih. Na skoraj 400 straneh so med tridesetimi intervjuvanci univerzitetni profesori, etnografi, astronomi, tovarnarji in lađarji, znanstveniki, raziskovalci, umetniki-slikarji, kiparji, pisatelji itd. O pokrajinh in ljudeh Slovenije Ljubljana /Novi glas/- Mladinska knjiga je izdala izredno lepo knjigo večjega formata, ki jo krasijo barvne fotografije in dopolnjujejo razni podatki. Knjiga je posvečena Sloveniji in že sam naslov zajetnega dela, ki se glasi *Slovenija, pokrajine in ljudje*, nam pove, da gre za regionalno geografsko monografijo in za temeljno zemljepisno knjigo slovenske države. Knjiga ima 736 strani, je trdo vezana in nam na slikovit in poglobljen način predstavi 48 slovenskih pokrajin. Besedila, barvne fotografije, zemljevidi in razni grafi, razpredelnice ter drugi podatki o površini in ljudstvu ter naseljenosti slovenske zemlje sestavljajo knjigo, ki na sistematičen način prikazuje naravne in družbene značilnosti pokrajij Slovenije.

Druga pesniška zbirka koprčanke Vesne Furlanič Valentinič

KOPER /PRIMORSKE NOVICE/- Prva pesniška zbirka so bile Reliefsne zgodbe, zdaj pa je pesnica, ki med mlajšimi slovenskimi pesnicami izstopa, izdala še zbirko pesmi Temni dvojček. Sicer je objavljala v revijah, izšlo pa je tudi nekaj prevodov njenih pesmi v srbsčini in italijanščini.

Glasba

Slovenski country med Američani

NOVA GORICA /PRIMORSKE NOVICE/- Novogoriška skupina Babaloo, ki je zadnje čase pogostoma nastopala po klubih in diskotekah, gostuje v ZDA. Skupina je svoje moči prvič združila leta 1995. Zdaj so poneli novo zgoščenko, gre predvsem za plesno glasbo, ne manjkajo pa niti balade.

Uspešna skupina Terra Mystica/

PRIMORSKE NOVICE/- V letnem prizorišču portoroškega Avditorija je bil 22. avgusta koncert skupine Terra Mystica, v njihovi glasbi so elementi rocka, jazza, klasične in etno glasbe združeni v enkratni izvedbi. Letos so uspešno nastopili tudi na mari-borskem Lantu. To je skupina mladih primorskih intelektualcev in umetnikov, ki delujejo na različnih področjih in katere spiritus movens je v kraški svet zagledani avtor in aranžer večine skladb Danijel Černe.

Je hramček odprt - nova kaseta

/DELO- WEEKEND MAGAZINE/- je hramček odprt je kaseta ljudskih napitnic in pesmi o vinu. Slovenska ljudska pesem je med domačimi ljubitelji glasbe vse bolj poslušano gradivo, takih, ki jo prepevajo, ne le zase ali pa v naključnih družbah, pa je prav tako čedalje več. Sevnica je ena mnogih tradicionalnih prizorišč tovrstnih srečanj in ko so se lani dobili osmiči zapovrstjo, je nastala ta kaseta. Ob projektu je sodeloval tudi Radio Slovenija in obilo skupin ljudskih oevcev iz vse Slovenije.

Božo in Miško - Slovenske narodne /DELO - WEEKEND MAGAZINE/-

Še ena priložnost za vedro poslušanje pri vseh tistih, ki jim gredo narodne rade v uho ali pa iz grla. Božo Grošelj in Miško Hočevar sta legendarni imeni slovenske narodne in narodnozabavne glasbe. Nov projekt z naslovom *Božo in Miško - Slovenske narodne* je izbor kar tridesetih narodnih v priredbi Miška Hočevarja. Mojstra sta jih zapela ob spremljavi Vaškega kvinteta.

Od avtoelektričarja do izdelave "freitonaric"

RADENCI /SLOVENSKA BRAZDE/- Viktor Časar, soproga vodi go stilno Cipot-Časar v Radencih, je postal proizvajalec zelo iskanih "freitonaric". Viktor ima tudi dober posluh in je glasbeni talent.

Iz sveta računalništva

Piše Florjan Auser

Stičišče avstralskih Slovencev (SAS) končno priključeno na internet

Bilo je v četrtek, 20. avgusta ob 10.00 uri dopoldan, ko mi je končno uspelo priklopiti na internet SAS. Dolgo sem ga "gradil" in še vedno ga dograjujem in urejujem. Zbiram material, fotografije, naslove...

Zaenkrat so na domačih straneh SAS slovenska verska središča, podatki o nekaterih društvih, slovenski mediji in Avstraliji, vključno z Glasom Slovenije (oglejte si poseben arhiv "Znani in neznani obrazzi"), sporočila posameznikov, E-mail naslovi in veliko drugih zanimivosti. Preko teh strani lahko "kliknete" na Slovenski informativni center Avstralija in pokazalo se vam bo "pismo", kamor lahko vpisete svoja vprašanja ali sporočila. Seveda je še veliko informacij, ki jih imamo a jih zaradi stiske s časom zaenkrat nismo mogli obdelati in vnesti na domačo stran.

Veliko bo torej treba še postoriti in mislim, da je to za nas, avstralske Slovence, pravi zgodovinski dogodek. Odslej nas bodo lahko našli kjer koli po svetu na enem samem mestu. Kolikokrat potrebujejo podatke o nas v Sloveniji, sprašujejo, kličejo, morda so včasih tudi napačno informirani. Na SAS se bo tekst lahko obnavljal oziroma spreminjač; slovenske ustanove in društva ali razni podjetniki in posamezniki bodo lahko pošiljali preko teh strani svoja sporočila, oglase, objave itd.

Začetne stroške in veliko prostega časa sem zaenkrat žrtvoval sam, zato je bila vsem, ki so se prijavili na SAS ta usluga na voljo brezplačno. Za stroške eventuelnih nadaljnjih sprememb tekstov pa se bomo dogovorili kasneje. V naše veliko veselje že sprejemamo odzive, tako iz Slovenije kot iz drugih držav po svetu - torej nas berejo!

St. John's Park Community Club

Pridite v naš klub, lepo boste sprejeti na razpolago so vam:

kitajska kuhinja z odlično hrano
igralni avtomati
biljard
balinanje

Sprejemamo rezervacije za poroke,
rojstne dneve in druge zabave

80 - 84 Brisbane Road
St. Johns Park NSW

Telefon: 9610 1627

Fax: 9823 2522

E-mail: club@triglav.com.au

Elektronska pošta

Stičišče avstralskih Slovencev

Dragi Florjan in Stanka,
v imenu slovenskega veleposlaništva v Canberri vama iškreno čestitam za domačo stran na internetu. Prepričana sem, da bo stran res postal pravo stičišče avstralskih Slovencev ter da bo vajin projekt vzpodbudil slovensko skupnost, predvsem slovenska društva v Avstraliji, da bodo sledila vašemu zgledu ter se povezala v vašem stičišču. Vnaprej se že veselim novih možnosti, ki jih tak način dela prinaša.

Čestitam tudi k navdušenemu odmevu slovenskih medijev in institucij. Naše veleposlaništvo je prav tako že obvestilo Ministrstvo za zunanje zadeve RS, predvsem Urad za Slovence po svetu, o vašem projektu ter kje vas lahko najdejo.

Lep pozdrav Helena Drnovšek
Zorko - odpravnica poslov a.i.

Spoštovani gospod Auser!
Najlepša hvala za vašo informacijo o domači strani avstralskih Slovencev na internetu. Pravkar sem si jih ogledal in moram reči, da sem navdušen nad njim. Želim si le, da bi tudi drugi Slovenci po svetu sledili vašemu zgledu. Vas lepo pozdravljam

Marko Jenšterle
šef kabineta

Ministrstvo za kulturo RS

Poročilo Slovenske tiskovne agencije - STA

Sydney, 2. septembra - Slovenci v Avstraliji so dobili svojo skupno domačo stran na internetu z naslovom Stičišče avstralskih Slovencev. Zamisel so razvili pri časniku Glas Slovenije in istoimenskem Informativnem centru v Avstraliji. Organizator in oblikovalec je Florjan Auser, založnik časnika Glas Slovenije. Strani še nadgrajujejo.

Delo

Iz obsežnega članka: Klik, klik... tu stičišče avstralskih Slovencev... že za začetek je to obsežna zaslana informacija o avstralskih Slovencih...

Spoštovani, v Tasmaniji imam bratranca. Od leta 1992 se ne oglaša, zato Vas prosim, da mi sporočite, če še biva na naslovu, ki ga navajam. Lepo Vas pozdravljam in se Vam zahvaljujem za čudovite predstavitev v Stičišču.

M.Z. Ljubljana-

Op.u.: Bratranca smo našli v Tasmaniji, s tem pa tudi novega načrtnika na Glas Slovenije.

Draga Stanka in Florjan,
najprej bi vama rad čestital k novemu uspehu. Mislim si koliko truda je vloženega v to delo. Seveda sem takoj prebral to spletno stičišče in bom vaš stalni bralec. Prejmita lep pozdrav

Mirko Vasle, Buenos Aires

Draga Stanka in Florjan!
Krašno presenečenje, ko sem pogledala elektronsko pošto. Veslim se z vama in iškreno čestitam k uspešni priključitvi. Še marsikaj vama bom poslal, ker vidim, da ni odveč in da vse uporabita. Lepe pozdrave z željo, da bi posredovala še mnogo dobrih informacij in z njimi razveselila mnoge Slovence po svetu.

Marjanka
Gospodarska zbornica RS

Draga Stanka in Florjan,
hvala za sporočilo o spletnem stičišču, veseli me vajina zamisel in bom videla kako in kje jo lahko objavim

Angela Prem, Maribor
svobodna novinarka

Pozdravljen Florjan,
pravkar (2. september 1998) sem na poročilih Radia Slovenije za tujino ob 22.30 h poslušal novico o vašem časopisu Glas Slovenije in možnostih ogleda Home Page o avstralskih Slovencih na internetu z navedbo naslova in tvojega imena in priimka kot organizatorja v angleškem in nemškem jeziku.

Vesel sem, da imam v Avstraliji prijatelja, kateremu je poslovna žilica dala ponovno impulz, ki tako tebi kot drugim približuje oddaljeno Slovenijo. Sprejmi lepe pozdrave in jih prenesi tudi ge. urednici.

Janez Pelko, Velenje

Spoštovani!
Osebno sem si ogledal vašo stran že včeraj, ko sem zasledil novico na internet strani STA. Vaša stran se mi zdi zelo informativna in kar je za nas v Sloveniji pomembno: zelo hitro se naloži, tako da ni potrebno predolgo čakanje. Le tako naprej!!! Pozdrav iz Slo-venije

Marko Hartman, iz kabineta
predsednika RS

Zdravo, Florjan, kot vidiš sem opazil link na novo stran... sporoči mi, če mi lahko ustrezši iskati brata Merlak Nade iz Nove Gorice. Pozdrav vsem prijateljem in znancem iz Avstralije.

Samo Pokorn
ansambel Stajerskih 7

Po svetu

BARCELONA

/IZ INTERVJUJA KAROLINE GODINA/

- Pred dvema letoma je prišel v Slovenijo istočasno kot španski pevec Jose Carreras tudi njegov osebni zdravnik dr. Ciril Rozman, profesor za interno medicino v Barceloni. Rojen je bil v Ljubljani leta 1929. Njegova družina je živel v Sp. Šiški in se leta 1945 izselila v tujino. Po treh letih življenja v italijanskih taboriščih in maturi v Trstu je dr. Rozman odšel v Barcelono, kjer je promoviral na medicinski fakulteti in kjer sedaj že dolga leta dela kot zdravnik in profesor. Dela na področju klinične hematologije. Po njegovem novejšem odkritju bo izredno povečana možnost dobivati kostni mozek prek dajalcev krvi in s tem zelo olajšati dosedanji zapleteni postopek.

Prof. dr. Rozman je član Evropskega združenja za presjanje kostnega mozga in krvi (Basel), Mednarodnega registra za presjanje kostnega mozga (Milwaukee), redni član katalonske medicinske akademije in dopisni član znanstvenih ustanov in revij v Franciji, Nemčiji, Angliji in ZDA. Napisal je več kot 650 znanstvenih člankov v španskih in mednarodnih strokovnih revijah. Prof. dr. Ciril Rozman se čuti Slovenci dokler bo živel. Tako je dejal v pogovoru Karolini Godini. Povedal je tudi to, da je moderno metodo zdtavljenja hematoloških bolezni razvil prof. dr. Edward Donall Thomas, on pa jo je uporabil v Španiji 1976. Po presjanju kostnega mozga jih poznajo po vsem svetu.

V Španiji je dr. Rozman prejel veliko nagrad, med njimi najvišjo katalonsko Križ sv. Jurija kot priznanje za splošno delovanje v narodovo korist in eno najvišjih španskih odlikovanj za znanost "Kralj Jaime I". Dobil ga je za delo v imunologiji in presjanju kostnega mozga. V špansko govorečem medicinskem svetu ga poznajo tudi po knjigi *La patología interna*. Prvič so jo izdali leta 1929, od leta 1968 nosi naslov *Farreras - Rozman; Medicina interna* in izide vsaka štiri leta.

NEW YORK

/VEČER/ - V New Yorku je bila ustanovljena korporacija z imenom Ameriški prijatelji Slovenije (American friends of Slovenia). V skupini so posamezniki in predstavniki raznih podjetij, ki bodo pomagali pri uveljavljanju poslovnih in političnih interesov Slovenije v ZDA.

LUXEMBURG

*/DELO/ - V razstavni galeriji vodilne luksemburške banke BCEE so pred časom odprli razstavo *Slovenija - denarništvo in zgodbina* (avtorja Andreja Semrova). Na 550 kvadratnih metrih je predstavljenih 2500 eksponatov iz zbirke Narodnega muzeja iz Ljubljane. Zbirka ponuja sklenjen pregled dogajanj politične in gospodarske zgodovine vseh časovnih obdobjij na slovenskih tleh skozi optiko denarništva. Na ogled bodo tudi nekateri najpomembnejši predmeti nacionalne kulturne dediščine, ki jih hrani NMS, med njimi približno 45 tisoč let stara piščal iz kosti jamskega medveda, ki so jo leta 1995 našli nad Idrijo, pozlačeni kip Emonca itd.*

LA JOLLA - KALIFORNIJA

/DELO/ - Pred kratkim je na svojem domu v daljni La Jolla (Kalifornija) obhajal osemdeseti rojstni dan eksperimentalni biolog in molekularni genetik dr. Marko Zalokar, eden mnogih v tujini uveljavljenih raziskovalcev. Rodil se je leta 1918 v Ljubljani v družini znanega ginekologa in publicista dr. Alojza Zalokarja. Po diplomi leta 1940 je odšel v Ženevo in tam doktoriral z delom regeneraciji očesne leče pri pupku. Bil je v partizanih, po letu 1945 pa je ostal za vedno v tujini.

dr. Marko Zalokar

CLEVELAND

/DR. EDI GOBEC/ - 5. septembra je bil v Clevelandu Baragov dan. Tega dne je v obnovljeni cerkvi Sv. Švida, ki je največja slovenska cerkev v ZDA, maševalo 11 škofov ter ljubljanski nadškof in slovenski metropolit dr. Franc Rode. V farnem avditoriju je bil kratek kulturni program in družabno srečanje. S svojo razstavo o Frederiku Baragi (glej angleški tekst) in slovenskih misijonarjih po svetu se je predstavil dr. Edi Gobec.

RIM

/DNEVNIK/ - Titovo zlato v Gellijevem vrtu. V vili velikega mojstra prostožidarske lože P2 so odkrili 164 kilogramov zlatih palic. Ali je to del naropanega bogastva, ki so ga fašisti 1942 iz Jugoslavije prpeljali v Italijo? Italijanska policija je med že 35. preiskavo vile Wanda, katere lastnik je veliki mojster prostožidarske lože P2 Licio Gelli, 13. septembra v cvetličnih vazah odkrila 164 kilogramov zlata, ki je bilo pretopljeno v palice. Vrednost zlata ocenjujejo na več kot 3 milijarde lir. Gellija je policija aretirala v Cannesu, potem ko je pet mesecev bežal pred končno razsodbo vrhovnega sodišča, da mora odslužiti zaporno kazen zaradi bankrota banke Ambrosiano v Milanu. Gelli je za zdaj še vedno v Franciji, od koder ga bodo prepeljali v Italijo, kjer še naprej preiskujejo njegovo preteklost in sedanje delovanje. Na zlatih palicah so "odtisi" nekaterih vzhodnih držav, zaradi česar je mogoče sklepati, da gre za t.i. "Titov zaklad". Različne rekonstrukcije dogodkov namreč ne izključujejo možnosti, da bi utegnil ravno Gelli imeti zlato, ki naj bi ga ukradli Jugoslaviji. Kot fašist je bil Licio Gelli leta 1942 v Jadranskem pristanišču Kotor odgovoren za nadzor blaga, ki so ga fašisti nabrali v Jugoslaviji. Med drugim je šlo tudi za 60 zabojev zlatih palic, od tega jih dvajset niso nikoli našli. navaja Repubblica, ki dodaja, da je te "legende" Gelli vedno zanikal, hkrati pa je vedno imel zlate palice. Tako so mu leta 1983 v Buenos Airesu zaplenili 10 zlatih palic, leta 1996 pa v švicarskih bankah 250 kilogramov zlata. Prav mogoče je, da najdba v vili Wanda ni zadnjna, saj je vila precej velika.

ZDA, KANADA

/STA/ - Delegacija komisije državnega zborna za odnose s Slovenci v zamejstvu in po svetu, v kateri je predsednik komisije Marijan Schiffrer, podpredsednik Davorin Terčon ter člena Samo Bevk in Ivo Hvalica, je med 13. in 20. septembrom na obisku v ZDA in Kanadi, kjer se bo srečala s predstavniki tam živečih slovenskih izseljencev. Člani komisije bodo obiskali Slovence v Clevelandu, Pittsburghu, Lemontu

Jolietu, Bethlehemu, New Yorku in Torontu, se srečali s predstavniki različnih organizacij ter si ogledali slovenske ustanove. Komisija, ki v državnem zboru deluje od maja 1997, se je doslej ukvarjala predvsem s problematiko slovenskih manjšin v zamejstvu. V prihodnje namenava več pozornosti nameniti slovenskim izseljencem in zdomcem, najprej pa se bo torej seznanila s položajem Slovencev v ZDA in Kanadi.

OPĆINE PRI TRSTU

*/NOVI GLAS/ - V nedeljo, 6. septembra, so se s predavanjem dr. Jožeta Pučnika zaključili 33. študijski dnevi Draga '98. S tem predavanjem je Draga nedvomno dosegla svoj vrhunc. Dr. Jože Pučnik je govoril o spravi, kot izhodiščni točki za civilni razvoj Slovencev iz naroda v državo. Spregorovil je o spravi kot o potrebnem in dolgotrajnem procesu, ki se mora dotakniti notranjosti vsakega Slovence. To ni torej zgolj politični problem, odpraviti je namreč treba posledice petdesetletnega pranja možganov, ki je povzročilo tisto, čemur je dr. Pučnik rekel sociopatija; gre za vrsto motenj racionalne sposobnosti, za programirane defekte, za samo strukturo duha na Slovenskem. Stanje je možno spremeniti ne samo s političnimi sredstvi, temveč z vsestransko kulturnim delom, ki bo zaobjemalo več generacij, ter seveda z nenehnim razvijanjem civilne družbe. V okviru Drage je bila v nedeljo tudi tradicionalna maša, predstavili pa so tudi zbirko pesmi Marije Rus, knjigo *Slovenci za danes* Zore Tavčar in knjigo *Odprava človeka*.*

GORICA

/NOVI GLAS/ - V Gorici v katoliški knjigarni je bila 16. septembra predstavitev nove, dopolnjene izdaje slovenske slovnice dr. Antona Kacina pod naslovom Grammatica della lingua Slovena. V Državni knjižnici pa bo 1. oktobra predstavitev prevod romana Prežihovega Voranca Doberdob - Doberdo. Roman govorji o vojni vihri, ki je zajela avstro-ogrsko cesarstvo in seveda tudi naša tla. Knjiga je izšla v sklopu pobud ob 80. obljetnici konca prve svetovne vojne.

Slovenski doprinos svetu

Piše dr. Edi Gobec iz ZDA

Nekaj odlomkov s predavanj na slavju 5. obletnice Glasa Slovenije na Macquarie univerzi in v slovenskih verskih in kulturnih središčih v Sydneju, Canberri in Melbourneu, maja 1998.

Ponatis ali kakršna koli druga uporaba dovoljena le z navedbo avtorja in lista.

Nadaljevanje iz prejšnje številke

Doslej omenjenim voditeljskim položajem lahko samo v Ameriki s ponosom dodamo še dolgo vrsto drugih. Tako jo bil petkratni guverner in poznejši senator Združenih držav **Frank J. Lausche** leta 1950 izvoljen za predsednika konference vseh ameriških guvernerjev. **George Voinovich**, sedanji guverner države Ohio, in kandidat za zveznega senatorja, je kot župan Clevelanda predsedoval Ligi ameriških mest, ki je vključevala 15.000 včlanjenih občin. **Ludvik Andolek**, bivši komisar civilne službe, kjer je imel pod sabo 2,500,000 uslužbencev, je po upokojitvi predsedoval Zvezi upokojenih državnih uslužbencev s pol milijona članov. Prof. **Leo Muškatec** iz Milwaukeeja, ki sem ga odkril po zanimivem ovinku v francoski glasbeni reviji pod uredništvom slovenskega skladatelja **Kantušarja**, je bil predsednik Ameriškega združenja glasbenih terapevtov.

Dr. John Nielson, ki se je v mladosti pisal **Janez Sesek**, kar so Amerikanci izgovarjali "sissyk", je bil predsednik Alpha Sigma Mu-Častne organizacije metalurgov Amerike. Novinar **Vince Bovitz** je bil leta 1975 izvoljen za predsednika Ameriške kegljaške organizacije, ko je štela 4,300,000 članov. **John Zugich** je predsedoval družbi apotekarjev vseh ameriških bolnic in dr. **Emil Dolenšek** Združenju živinozdravnikov ameriških živalskih vrtov. Dr. **Artur Berglez** je bil eden dveh slovenskih predsednikov Vseameriške družbe strojnih inženirjev.

Albina Aspell, rojena Molek in njena urednica lista *The Catholic Point* je bila predsednica Ameriškega katoliškega tiskovnega društva. Leta 1987 je bila povabljena kot laična opazovalka na sveto škofovsko sinodo v Vatikanu, kjer je nastopila tudi kot govornica, gostoljubni papež Janez Pavel II pa jo je s še nekaj gosti povabil na nepozabno večerjo. Ko sem po telefonu skušal dobiti še več podatkov in dokumentacije o njej in videl, da dobro govorji slovensko, sem jo vprašal, če zna tudi kakško slovensko pesem. Tako je zapela 'Pojdmo na Štajersko' in jaz sem se ji pridružil z razdalje več sto kilometrov. Tako sva pela svojevrsten telefonski duet. Rad bi bil videl obraze njenega uradništva, ko je tako navdušeno prepevala slovenske pesmi - po telefonu! Gotovo ti Amerikanci niso nikdar slišali, da iz treh Srbov nastane vojska, iz treh Hrvatov politična stranka, iz treh Slovenev pa pevski zbor. Midva sva tako imela le dve tretjini sicer navdušeno prepevajočega pevskega zobra!

Se nadaljuje

Piše Marjan Marinšek

Nadaljevanje iz prejšnje številke

Trio Moj dom s sydneyško Slovenko Angelo Mikuleči na "Avstralskem večeru" v Velenju, avgusta 1998

Pika Nogavička

Vse, skupaj se je začelo, ko je leta 1955 bila prvič objavljena zgodba o *Piki Nogavički* v slovenski šolski reviji Pionir. Zaljubil sem se v to nenavadno deklico, ki je močna in bogata, a svojega bogastva in moči ne izkorisča, da bi si kaj pridobila, temveč, da bi pomagala otrokom da bi imeli čimbolj mirno in veselo otroško življenje. Zgodbo je napisala švedska pisateljica Astrid Lindgren.

Zbral sem okoli 100 knjig, posterjev, luth. Razstava je prepotovala skoraj vso Slovenijo. Vsako leto ob Pikinem festivalu (zadnji teden v septembru) je odprta v Velenju. Naredil sem tudi igrico "Kako je nastala Pika Nogavička," s katero sem gostoval 125 krat na šolah po Sloveniji, v Zagrebu in Sarajevu.

Astrid Lindgren

Švedska pisateljica Astrid Lindgren je najbolj slavna mladinska pisateljica na svetu. Spoznal sem jo preko mojega zbiranja knjig o *Piki Nogavički*. Prvič sem jo obiskal leta 1985 in potem še štirikrat na njenem domu v Stockholm. Iz tega je nastalo nenavadno in veliko prijateljstvo. Spoznal sem vse kraje, kjer je živel in kjer so nastajale njene zgodbe ter vso Švedsko. Napisala je 84 knjig za mladino in še druge antologije, igrice, pesmarice in celo nekaj knjig za odrasle. Prevedena je v 75 jezikov, samo *Pika Noglavička* v 51 jezikov. Slovenci imamo prevedenih 14 njenih knjig. Lani ob njeni 90 letnici je izšla moja 244 strani obsegajoča biografija z naslovom *ASTRID LINDGREN*, za katero je Berta Golob dejala v uvodu, da je to ena najbolj sočnih biografij kar jih pozna. Knjigo je izdala ljubljanska založba Karantanija v 2.000 izvodih in je zelo brana. Knjiga je bila predstavljena tudi v Društvu švedskih književnikov v Stockholmu in na predstavitev, ki je bila 17. marca 1998 je prišla tudi sama pisateljica Astrid Lindgren ter številni švedski pisatelji in predstavniki tujih ambasad in švedskega ministrstva za zunanje zadeve in kulturo. To je bila zame velika čast.

Se nadaljuje

Gold Coast
AUSTRALIA

ADMIRAL MOTOR INN

2965 - 2967 Gold Coast Highway
SURFERS PARADISE - QUEENSLAND
AUSTRALIA 4217

Motel and large 1,2,3 bedroom
fully self-contained units

- * 10 minutes walk
to town centre
- * 150 metres to beach
- * centrally located to shops,
transport etc.

AFFORDABLE WITH
COMFORT

Your Resident Hosts
Murray and Franz Beric
Telephone / Facsimile:
(07) 553 98759
(I.S.D. + 61-7-553 98759)

Sydney

Dan slovenskih narodnih noš in tradicij v Klubu Triglav

Pevski zbor Triglav - Foto: Florjan Auser

Ansambel Črni baron

SYDNEY / GLAS SLOVENIJE /

V nedeljo, 16. avgusta so v Klubu Triglav, ki je zdaj dobilo še novo ime St.John's Park Community Club, pripravili *Dan slovenskih narodnih noš in tradicij*. Za predstavitev programa sta poskrbela Peter Kropel in Martha Magajna, ki je v povezovalnem tekstu povedala nekaj besed o moškem pevskem zboru Triglav. Nastopila je tudi folklorna skupina *Mali Prešeren* iz Slovenskega društva Sydney, ki jo vodi Adrijana Kustec. Šest parov deklic in dečkov tretje generacije se je zavrtelo po taktih slovenske glasbe kot da bi bili rojeni v Sloveniji in, tako kot vedno, navdušilo občinstvo v dvorani. Pet slovenskih "fantov" - moški pevski zbor Triglava - je zapelo nekaj slovenskih narodnih pesmi, Martha Magajna pa je na kratko predstavila zgodovino zboru. Pevski zbor je bil ustanovljen 1. julija 1975, 4. oktobra 1977 je nastopil v sydneyjski Operni hiši, višek pa je bilo gostovanje v Sloveniji in Celovcu. Seveda danes v zboru ne pojeno več isti ljudje kot pred leti. Nekateri so umrli, drugi ostareli ali enostavno ne pojeno več. Za ples je igral ansambel Črni baron. Dobiček tega zabavnega popoldneva je bil namenjen Posočju.

Gold Coast

GOLD COAST / SLOVENIJA ON GOLD COAST - MARJAN PERŠIČ / - V nedeljo, 2. avgusta je bil pri župniji Srca Jezusovega v Merrimacu tudi letos organiziran dan etničnih skupin. Poleg mnogih drugih narodnosti je sodeloval tudi slovenski Bocce Club Lipa Inc. s stojnicami, na kateri so prodajali slovenske hrenovke (po avstralsko "hot dog").

Izlet z avtobusom v Maleny je bil v nedeljo, 6. septembra. Tam so se srečali z rojaki iz Sunshine Coasta.

V nedeljo, 13. septembra je bila pri rojakih Gold Coasta na počitnicah upokojenska skupina Slovenskega društva Planica Springvale iz Melbournia.

*Letni občni zbor kluba LIPA bo v nedeljo,
20. septembra ob 10.00 uri na balinišču v Ashmore.*

Perth

**Po domače...
Pisanje je še vedno
"Lojzetov konjiček"**

Pred dnevi je prispelo iz Pertha pismo Lojzeta Kossija. Vsekakor nas je razveselilo, da se je Lojze zopet "spravil k pisanju", saj je pred leti v svojem "Konjičku" to počel večkrat - tako, po domače. Takšna je bila tudi njegova fotografija v prejšnji številki: sproščena in domača! Kot pravi Lojze sam: tako je navajen in tako se počuti dobro.

Na slovesnosti ob 20-letnici Slovenskega kluba Perth smo spoznali tudi drugačnega Lojzeta - mladostnega in razposajenega - predvsem pa dobrega plesalca; na fotografiji s Stanko Gregorič in soprogo Grace

Dva obiska iz Sydneysa v Perthu

Piše Lojze Kossi

Dne 20. julija je prispela v Perth naša rojakinja Eleonora White s svojo škotsko prijateljico. Nastanili sta se za dva tedna pri Eleonorini ameriški prijateljici, ki živi že nekaj let v bližini Perth. Z ženo Grace sva ju obiskala in povabila tudi v njen dom, vsem trem pa sva pokazala tudi Slovenski klub, kjer je Eleonora izročila pozdrave voditeljice slovenske oddaje SBS radija Marize Ličan.

Dne 1. avgusta pa me pokliče po telefonu Stanka Gregorič in mi sporoči prijetno novico: s Florjanom prideva v Perth. Takoj ko sta prispela sta me ponovno poklicala, tudi njiju sem povabil k nam domov. Res sta prišla za kratek čas šele po sobotni slovesnosti ob 20-letnici kluba. Zato pa sem bil izredno vesel, ko sem ju srečal v soboto; komaj sem z Grace stopil v dvorano, že je bila Stanka zraven mene... nisem mogel verjeti očem, da se po tolikih letih zopet srečava. Zavrtela sva se ob valčku, kasneje pa smo vsi še malce pokramljali.

Florjana sem seveda srečal prvič... a bil je neverjetno zaposlen, klik tu, klik tam... in nazadnje je bilo vse v njegovem fotoaparatu.

V nedeljo sta naju z Grace torej obiskala za kratek čas pred poletom za Sydney. S Stanko sva obujala spomine na čase, ko sem izdal "Lojzetovega konjička", kamor je dopisovala tudi ona ter na dneve v Melbourneu, ko sem obiskal njo in Ivanka Škof. Florjan pa je zavzeto tolmačil računalniške skrivnosti moji soprogi Grace in prepričal tudi mene, da ji bo internet koristil pri študiju (na univerzi študira "Chines Studies"). Žal je prišlo slovo prehitro in bilo nama je žal, ko sta odhajala... mar ne bi še ostala kak dan??!

Nekaj dni za tem je prispela nova številka Glasa Slovenije in našel sem se kar na prvi strani. Po domače oblečen sem izgledal kot kak "levi razbojnik", pa nič zato, tako sem navajen in tako se počutim dobro. "Nekdo" je v časopisu omenil tudi "Lojzetovega konjička" in takoj sem se "zmehčal" kot zrela hruška. Pred očmi sem zopet videl celo vrsto avstralske slovenske "inteligence" pesništva in pisanja; skoraj vsi so dopisovali v mojega "Konjička", od Mount Ise do Tasmanije, od Macedona do Melbournea in Sydneya in naprej do Slovenije, do Nemčije in Avstrije. Bili smo "domača slovenska družina". Žal sem moral s "Konjičkom" prenehati zaradi bolezni (blokada glavne arterije, ki prenaša kisik iz srca v možgane). Nekaj časa sem bil "vegetable", skoraj da sem se moral učiti ponovno govoriti in pisati. Minila so štiri leta da sem popolnoma okreval in zdaj sem zopet tu... pišem! Op. u.: Dobrodošel, Lojze, piši...

Melbourne

*Deset let slovenske oddaje na
Radiu 3 ZZZ - 92.3FM*

Požrtvovalna radijska ekipa slovenske oddaje Radia 3 ZZZ

V drugi polovici meseca novembra leta 1987 se je prvič poskusno oglašila nova radijska postaja in v enem tednu sta se zvrstili kar dve slovenski oddaji. Najprej nas je pozdravil Marjan Peršič, zatem pa še Jana Lavrič, tehnik je bil Frenk Prosenik. Drugo poskusno oddajo je vodil pater Tone, to je bila velikonočna oddaja leta 1988. Takoj za tem je bila še ena poskusna oddaja, ki jo je prav tako vodil pater Tone s pomočjo Jane Lavrič.

Programi so se zatem vrstili izmenično, pripravljalo jih je več rojakov. V začetku je bil program ob torkih od 4-5 ure popoldne; malce neprimeren čas za slovenske poslušalce. Vinko Marn se je potegoval za boljši čas in uspelo mu je - Slovenci smo dobili boljši čas, od 7-8 ure ob sredah zvečer in slovenske oddaje še danes potekajo ob tem času.

Do danes se je na tej postaji zvrstilo veliko pripravljalcev oddaj (nekateri sodelujejo še danes): pater Tone Gorjup, Jana Lavrič, Vinko Marn, sestra Petra Kropič, Angela Chandler, Irena Birsa, Francka Anžin, Viki Zorlut, Anica Markič, p. Niko Žvokelj, Meta Lenarčič, Sonja Rupnik; za mešalno mizo so pomagali: Frenk Prosenik, Darko Hribernik, Viktor Lampe, Aleš Bergoč, David Krnel, Jelka Kutin, Fred Toplak, Feručo Poscic.

Tudi mladine ne smemo izpustiti, saj so prav oni tisti, ki bodo vodili in v bodoče zastopali našo slovensko skupnost ter nadaljevali s slovensko kulturo in

jezikom. Mladina ima že od 19.11.1994 svojo samostojno uro vsako tretjo sredo v mesecu. Sodelujejo: Veronika Smrdelj, Roland Mrak, Barbara Smrdelj, David Hvalica, Katarina Peršič, Veronika Ferfolja in Lenti Lenko.

Pravila naše radijske postaje narekujejo, da mora imeti vsaka etnična skupina svoj odbor. Vse od leta 1993 so v odboru Katrina Vrisk - tajnica, Marija Opelli - blagajničarka in Meta Lenarčič, ki vodi oddaje. Dokler je bil v Melbournu p. Tone je bil desna roka priprav in vodenja oddaj, včasih je pomagal tudi pok. p. Bazilij. Sprva smo skupaj s Svetom slovenskih organizacij Viktorije pripravljali piknike, kasneje smo organizirali tudi loterije in s pridobljenim denarjem pomagali kriti stroške radijske ure. Vsako leto Radio 3 ZZZ pripravlja Radioton, podpreti ga mora vsaka etnična skupina s prispevki svojih poslušalcev. Poleg tega je treba skrbeti za stalno število članstva, ki je nujen pogoj za obstoj radijske oddaje. Poudariti je treba, da je delo na Radiu 3 ZZZ prostovoljno, se pravi brezplačno. Delati je kljub vsemu lepo, le da so ljudje - poslušalci zadovoljni. Zadovoljni pa prav gotovo so, saj se to vidi pri zgoraj omenjenih denarnih nabirkah. Slovenci smo po nabirk Radiothona že četrto leto po vrsti med prvimi, pobrali smo četrti mesto med sedem-inpetdesetimi radijskimi skupinami. Pohvalno! in poslušajte nas še naprej!

- Meta Lenarčič

Slovenian language Program on SBS

Eli Rizmal

In September 1975, Cathy Kerry, of the newly formed Radio 3EA contacted Slovenian broadcasters Helena and Ivo Leber, who were broadcasting on 3ZZ on behalf of the Sloverilan Association of Melbourne, and invited them to become a part of the ethnic radio experiment. Thehm broadcasters agreed, and later the same month began presenting a two hour Slovenian language program every Monday evening,

The experiment proved successful, and Slovenian-speakers have enjoyed the language program for 20 years.

Overthe years, manyenthuslastic people have contributed to the program, including Stanka Gregoric, Edi Polajnar, Jana Gajsek, Derry Maddison, Ana Mandelj and Irena Birsa.

I became involved with the Slovenian language program in May 1981 when I began producing short children's segments. After only a few months I started preparing the Slovenian language program with Derry Madison. We alternated preparing and presenting the programs with Helena (coordinator) and Ivo Leber.

Recently, there have been many changes: the program times and length of our programs have changed, and we have been able to get correspondent reports from Slovenia.

I have been working at SBS Radio for the last 14 years, two of those in charge of the Slovenian language program. I have introduced more correspondent reports from Slovenia - some on an 'exchange' basis as well as a weekly youth segment. This segment is prepared and presented by several very talented young people: Christina Cestnik and Lenti Lenko, Lidija Lapuh, Mary Patelin, Stane Safer, Natasa Martincic and Tony Lenko.

- Eli Rizmal

Newcastle

Občni zbor slovenskega društva Tivoli

Občni zbor slovenskega društva Tivoli - Newcastle Inc je imelo pred kartkim redni letni občni zbor, kjer so člani pregledali delovanje in predvsem finančno poslovanje društva v preteklem finančnem letu.

Iz poročil je razvidno, da je med letom odbor kar pridno deloval in organiziral različne dejavnosti. Vedno se je pokazalo da radi pridemo skupaj, pa naj bo to na piknik, na kakšno poučno prevanje ali na kakšno drugo srečanje. Večkrat se ob nedeljah srečamo v Migrant Resource Centru in Hamiltonu, kjer brezbrizno kramljamo, izmenjujemo novice, poslušamo slovenske kasete pa tudi po domače zapojemo.

Vsekakor moramo biti hvaležni Ethnic Affairs Commissionu, ki nam že nekaj let denarno pomaga, tako da lahko delno pokrijemo stroške administracije, da nudimo prevoz tistim, ki iz različnih razlogov nimajo svojega in da obiskujemo naše starejše rojake, ki se nahajajo po bolnišnicah ali v domovih za ostarele.

Na občnem zboru smo izvolili novi odbor: Ivan Klopčič - predsednik, Maria Grosman - tajnica in blagajničarka, Mihail Ulcej - podpredsednik ter odborniki Albina Mavric, Pavla Kolatchew, Joze Crnogoj, Roman Gol in Elizabeth Lampe.

Andreju Pihlerju, ustanovnem in dosmrtnem članu društva, ki je odklonil ponovno izvolitev v odbor, se odbor in vsi člani društva oskreno zahvaljujemo za ves njegov dolgoletni trud in požrtvovalnost, v korist Slovencev v Newcastle in okolici. Hvala Andreju in soprogji Hermi. Bog naj ju ohrani še mnogo let!

- Ivan Klopčič in Maria Grosman

Sydney

SBS Radio
Vec jezikov en glas Avstralije
SBS Radio - "The many voices of one Australia"

Avstralsko družbo sestavlja etnično pisano prebivalstvo s komaj dvestoletno zgodovino. Le en odstotek populacije, to so avstralski domorodci - Aboridžini, živijo na tej celini že več desetih let. Danes je preko 20% prebivalstva iz prekomorskih dežel in nad 13% jih izhaja iz neangleško govorečih držav. V Avstraliji je dolgo časa veljalo prepričanje, da so priseljeni nujno zlo, s katerim se je treba sprijezniti zaradi pomanjkanja delovne sile, vendar jih je treba čim prej asimilirati z anglosaksonskim načinom življenja in okolja. Razvoj etničnih skupin je pokazal, da je bila ideja o asimilaciji naivna in nespretna. Sredi sedemdesetih let, natančneje leta 1973 je prišlo do sprememb v politični arenici. Takrat je oblast sprejela Whitlamova laburistična vlada. Al Grassby, takratni minister za priseljevanje in etnične zadeve je izjavil: "We can have an Australia strong in its diversity and more aware of its rich cultural heritage." ("Lahko imamo mocno in raznoliko Avstralijo, ki se bo zavedala bogastva svoje kulturne dediščine. Tako je multikulturalizem postal podlaga državne politike priseljevanja. Vlada je začela podpirati dejavnosti in načrte priseljencev. Avstralski sociologi opredeljujejo multikulturalizem kot pluralistično, svobodno izražanje socialnih povezav med pripadniki avstralske družbe. Hkrati pomeni enakopravnost v izražanju etničnih identitet različnih narodnostnih skupin, ki živijo skupaj v okviru določenega geografskega prostora.

Marca leta 1975 je padla vladna odločitev za uvedbo večjezikovnega radia v Avstraliji za neangleško govoreče skupnosti. Isteleta, maja meseca, je bil imenovan poseben odbor za ustanovitev etničnih radijskih postaj. Odbor je iskal sodelavce, ki bi bili pripravljeni brezplačno sodelovati pri radiu. V Sydneju je bila ustanovljena radijska postaja 2EA in v Melbourne 3EA. Številki označujejo državo (NSW in Victorio), kratica EA pa pomeni Ethnic Australia. V Sydneju je stekla prva slovenska oddaja 9. junija 1975 pod vodstvom že pokojnega gospoda Jožeta Čuješa. To je bil zacetek trimesecne poskusne dobe etničnih radijskih oddaj. Postaja si je pridobila takojšen uspeh in priljubljenost pri

poslušalcih. V času poskusne dobe je oddajala v sedmih jezikih: grškem, arabskem, malteskem, italijanskem, spanskem, turskem in v jezikih nekdanje Jugoslavije. Zaradi priljubljenosti in morda tudi želje po domači besedi in glasbi se je poskusna doba podaljšala kar na tri leta in v svoj spored vključila še več jezikov.

Oddajo v slovenskem jeziku lahko slišite vsako nedeljo in vsak torek med 8.00 in 9.00 uro dopoldne v Melbourne in v Sydneju; ob torkih med 9. in 10. uro dopoldne pa v vseh glavnih mestih Avstralije. Radijski sporedi so pestri tako glasbeno kot informacijsko. V času 60 minut lahko slišite najnovejša poročila, katere obogatijo zvočni prispevki (brezplačnih poročevalcev) iz Slovenije in Avstralije, iz zajedstva in drugih krajev sveta; obvestila naših organizacij, pogovore z ljudmi z vseh konceptov sveta ter medijske, politične, športne, verske, šolske, kulturne, diplomatske, mladinske in druge zanimivosti, ki so opremljene z bogato izbiro glasbe.

Pred nekaj leti je bila ustanovljena posebna oddajna služba kot neodvisna avtoriteta za vodenje etničnega radijskega oddajanja z imenom Special Broadcasting Service ali s kraticami SBS. Po vladni nameri naj bi se razširila tudi v druge avstralske države. Neodvisna raziskava, izvedena v maju in juliju 1978, je pokazala, da 90 % ljudi posluša takrat imenovan etnični radio.

Konec avgusta 1979 so priključili dva nova oddajnika, ki sta omogočila priključitev poslušalcev iz Wollongonga in Newcastlea.

26. januarja 1994 smo se vključili v meddržavno radijsko oddajanje v 68 jezikih, v vseh glavnih mestih Avstralije.

Načrti za prihodnost so obetavni, saj namerava SBS radio razširiti svoje omrežje v prekomorske dežele. To naj bi se zgodilo še pred olimpijskimi igrami "Sydney 2000".

Zanimivo, da nas avstralske Slovence radio združuje v pestro družino sveta.

- Mariza Ličan

Slovensko društvo Sydney

Vabimo vas na

Ples - igra ansambel Lipa
Sobota, 26. september

Piknik BBQ
Nedelja, 4. oktobra

2-10 Elizabeth Street
Wetherill Park NSW 2164
Telefon (02) 9756 1658 Fax 02) 9756 1447

Queensland

Nova predsednica Planinke Anica Cuderman pred društveno stavbo

Z novimi močmi naprej

Društvo Planinka je imelo svoj redni občni zbor 16. avgusta. udeležilo se ga je 17 članov. Prejšnji odbor, ki ga je vodila Slavka Maver je vršil svojo dolžnost dve leti, zato so si nekateri odborniki že zeleni počitka. Čeprav smo pričakovali več članov nas je bilo ravno dovolj za sklepnost. Občni zbor je vodil Jože Vah.

Najpomembnejše poročilo je podal Robert Bizjak, v njegovem poročilu je zaznati veliko dobrih predlogov in idej. Vsi čutimo čedadje večjo izgubo rojakov, ki se zaradi bolezni ali drugih razlogov ne morejo pogosteje udeleževati društvenih prireditev. Zato bo potrebno, da se namesto pogostejših prireditev osredotočimo na prvi mesečni piknik in večjo prireditev, ki naj bi bila le enkrat na leto, tako kot n.pr. "Letni Reunion" prve, druge in tretje generacije. Izgleda, da bo novi odbor upošteval tak nasvet, saj bodo kmalu stekle priprave za letošnje srečanje, ki naj bi bilo novembra.

Stavsa novega odbora:
 Anica Cuderman - predsednica, Ivica Mitic - podpredsednica, Albina Vah - tajnica, Robert Bizjak - blagajnik, Pavla Pregelj in Marica Podobnik odbornici, Franc Penko - gospodar in Andrej Kirn - odgovoren za balinanje.
 - Mirko Cuderman

Wollongong

Slovenski klub Planica za Posočje

Pri slovenškem klubu Planica v Wollongongu smo se junija letos odločili, da priskočimo na pomoč rojakom v domovini, ki jih je prizadel potres. Vsem je namreč znano, da po potresu v Posočju mnogi še danes nimajo prave strehe nad glavo.

Odbor našega društva se je z uredniki slovenskega radijskega programa SLOVENSKI GLAS IZ WOLLONGONGA, ki ga je moč slišati na radiu 2 VOX FM - 106,9 megahertz dogovoril, da bomo zbrali denarne prispevke za Posočje. Še preden smo zaključili našo akcijo, so se tudi na SBS radiu odločili za nabirkovo za Posočje. Tako smo združili naša sredstva s sredstvi, ki so jih zbrali na SBS-u. Tudi imena naših darovalcev so bila objavljena na programih SBS-a in seveda na 2 VOX FM.

V Wollongongu smo zbrali \$ 840.00, tu je samo znesek, ki smo ga zbrali v društvu, na SBS radiu pa je bilo slišati še nekaj drugih imen iz Wollongonga.

Slovenska oddaja
**GLAS IZ
WOLLONGONGA**
vsako nedeljo zjutraj med
10.00 in 11.00 uro na
2 VOX FM - 106,9
megahertz

Za Posočje so darovali:
\$ 200.00 družina E. Pirs, \$ 70.00
I. Bratus, \$ 50.00 J. Novak, A.
Markočič, V. Kropič, I. Rudolf, L.
Hvalic, P. Hvalica, Planica klub,
AJ Sirc - Zeleznik, \$ 30.00 K.
Sedmak, \$ 20.00 F. Vatovec, S.
Podbevsek, T. Komel., T. Mlinarič,
M. Hatezic, A. Jaklic, \$ 10.00
M. Zadel, F. Drganc. Vsem lepa
hvala!

- Ivan Rudolf

15-letnica posvetitve
slovenske cerkve v
Figtree

Tudi v Figtree imamo Slovenci lepo in prijazno slovensko cerkev Vseh svetnikov. V soboto, 12. septembra smo imeli peto sveto mašo, ki sta jo za nas darovala škof Alojzij Uran in frančiškanski provinciala p. Stane Zore.

Po maši smo se v dvorani malce okrepčali in vsak po svoje pogovorili. Prepevali smo pesmi, ki smo jih peli doma ob zimskih večerih. Bili smo vsi kot ena sama družina. Žal nam je nekaterih ljudi, ki se tega dogodka niso udeležili, saj je takšno snidenje zdravilo, ki ga od časa do časa vsi potrebujemo.

Svetna maša je za nas priseljence nekaj pomembnega. Takrat se lahko zahvalimo vsemogovenemu, da je uslušil naše želje po boljšem življenju.

V slovenski cerkvi v Figtree je sveta maša vsako drugo in četrtto nedeljo v mesecu. Kristjani bi se je morali udeleževati, da ne bo naša zadnja ura težka in boleča. Naš slovenski duhovnik pride iz oddaljenega Sydneya, skoraj uro in pol vožnje na eno stran, zato mu je v zadovoljstvo, če se maše udeleži čim več vernikov, ki si na koncu prijateljsko podajo roke kot pravi bratje in sestre.

- Slovenka iz Wollongonga

Občni zbor Planice

Slovenski klub Planica Wollongong je imel 22. avgusta občni zbor. V novem odboru imamo zdaj šest žensk in šest moških, to se pravi, da smo popolnoma enakopravni. Za predsednika je bil ponovno izvoljen Ivan Rudolf, podpredsednica je Ema Mailow, tajnica Margaret Hatezic, blagajničarka Terezija Kropic, ostali odborniki: Vinko Kropic, Angela Sirc, Milan Sirc, Nevenka Vocanec, Max Vocanec, Marica Kerčmar, Franc Tehovnik in Joze Zeleznik. Vsi našteti so opravljali iste dolžnosti kot prejšnji odborniki.

- Ivan Rudolf

Mildura

V sredo, 2. septembra smo Slovenci v Milduri bili počaščeni z visokimi obiski iz Slovenije. Pater Metod iz Melbourna je pripeljal gospoda škofa Alojzija Urana in frančiškanskega provinciala patra Staneta Zoreta na poti iz Melbourna v Adelaide, na 'polpoti' pa jih je prišel iskat pater Janez iz Adelaide. Za to edinstveno priložnost smo imeli tudi Slovenci v Milduri slovesno slovensko peto mašo, skupaj z našim domačim župnikom očetom Patrickom. Skoraj bi zamudili to edinstveno priložnost, saj so nekateri rojaki menili, da se ne spleča, ker pešamo in nas je premalo, in ker nekateri nočejo prisostovovati, zato naj nas tokrat kar obidejo. Naš skrbni pater Janez pa je odločil, da obiske zato se bolj potrebujemo in prav je bilo tako.

Bil je nepozaben večer, čudovita slovesna peta maša s petimi duhovniki, za skromnih štirinajst slovenskih rojakov in mnogo Hrvatov ter Avstralcev. Goste sem v imenu slovenske skupnosti pozdravila jaz, mlada Kerry Standly, Slovenka tretje generacije v narodni noši, pa jim je izročila darila z nagejli. Priznanje v imenu Avstralske slovenske konference Svetovnega slovenskega kongresa sta prejela tudi pater Metod Ogorevc za 30. obletnico slovenske cerkve v Melbournu in pater Janez Tretjak za 15. obletnico slovenske cerkve v Adelaidi. Mnogi so me že naprej spraševali, če ponovno prihaja "singing Slovenian bishop", ki se ga spominjajo od zadnjega obiska.

Gospod škof Uran nas ni razočaral, ponovno je moral zapeti La Paloma, pesem o materi v slovenščini in njegov čarobni glas je ponovno očaral vse prisotne. Veseli pa smo ugotovili, da je tudi pater provincial "singing father" z ogromno mero talenta, ki je še naknadno očaral vse prisotne. Po slovesni maši, smo se zbrali v župnijski dvorani okrog bogato založene mize slovenskih dobrat in izkoristili priliko, da smo zapeli ob prižganih svečkah na torti "Happy birthday to you..." in ponovili "Vse naboljče za rojstni dan..." patru Janezu in patru Metodu za posebne jubileje slovenskih cerkva v Avstraliji.

Naslednji dan so si gostje ogledali Milduro z okolico, ob reki Murray smo opazovali, kako se dvigajo in spuščajo turistični zgodovinski parniki na reki (našo 'Panamo'), na mildurskem Amphiteatru sta morala naša pojoča gosta ponovno nastopati, da je prijetno odmevalo vseokrog. V sosednjem mestecu Dareton, kjer je naselje domorodcev, smo si ogledali Aboriginal Co-op umetnostno delavnico in njihovo galerijo, kjer se najde izvirna aboriginska umetnost, mladi Koori fant pa nam je demonstriral umetnost igranja na 'didgeridoo'.

Ob velikih nasadilih citrusa smo se ustavili v pakirnici pomaranč, kjer so nam lastniki/prijatelji razkazali njihovo delo, v mestu Ouyen pred Milduro pa so navdušeno opazovali "sheep yard sale", kar je bilo za njih nekaj enkratnega. Dež nam je preprečil potovanje v bližnjo puščavo, saj so tudi velike gore rdeče zemlje in prašnih zametov nekaj posebnega za naše področje in "Lake Mango", narodni park - ogromni 11 km dolgi grebeni belega peška, antični ostanki celinskega morja, s tipičnimi lunarnimi tvorbami. Še marsikaj bi lahko videli, pa so morali dalje v Berri. Pa kdaj drugič! Upamo, da so se imeli visoki gostje lepo v Milduri in da še se kdaj vidimo. Hvala Vam za nepozaben obisk med nami!

- Jožica Gerden

VIMENU AVSTRALSKO SLOVENSKE KONFERENCI
IN NJENIH ČLANOV SE ENKRAT ISKRENO ČESTITAM IN SE
ZAHVALJUJEM NASIM POŽRTVOVALNIM SLOVENSKIM
DUHOVNIKOM V AVSTRALIJI:

- PATRU VALERIJANU ZA 25. OBLETNICO SLOVENSKE CERKVE V SYDNEY;
- PATRU JANEZU ZA PRAZNOVANJE 15. OBLETNICE SLOVENSKE CERKVE VADELAIDI;
- PATRU METODU ZA PRAZNOVANJE 30. OBLETNICE SLOVENSKE CERKVE V MELBOURNU

IN SLOVENSKIM VERSKIM SKUPNOSTIM NSW, SA IN VIC ZA
PODPORO NASIM VERSKIM CENTROM IN
DRAGIM PATROM.
BOG VAS VSE ZIVI IN OHRANI ZDRAVE!

Jožica Gerden
tajnica ASK

Sydney

25 let slovenske cerkve Sv. Rafaela in 35 let dušnega pastirstva p. Valerijana

Piše p. Valerijan - Fotografije: Florjan Auser

Pregled naših obletnic

Redko se zgodi, da bi cela vrsta obletnic sovpadala v istem letu, kot je to primer v letošnjem letu: cerkev Sv. Rafaela v Sydneu obhaja 25-letnico odkar jo je blagoslovil ljubljanski pomožni škof dr. Stanislav Lenič, naša dvorana je bila izročena svojemu namenu pred petnajstimi leti, ko jo je blagoslovil nadškof dr. Alojzij Šuštar. Isto leto je tudi blagoslovil cerkev Sv. Družine v Adelaidi, v Wollongongu pa je krajevni škof dr. William Murray blagoslovil novo pridobljeno cerkev Vseh svetnikov. V Melburnu pa praznujejo 30-letnico odkar je škof dr. Janez Jenko blagoslovil tamkajšnjo cerkev Sv. Cirila in Metoda, ki so jo rojaki zgradili pod vodstvom pok.p. Bazilija Valentina. Obhajanje obletnic pomeni poživitev za skupnost, ki obhaja, pregledamo prehodeno pot, uspehe, težave in zaprte in naj bi pomislili, kaj nam obeta bodočnost.

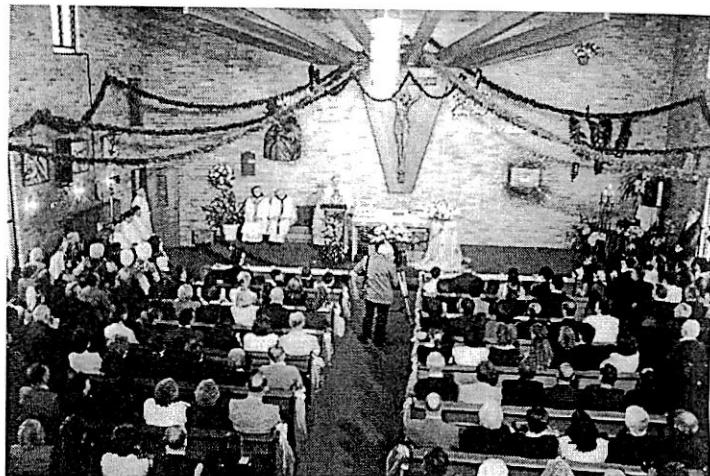

p. Valerijan Jenko

Za letošnja praznovanja so naša verska središča povabila škofa Metoda Piriha, ki je od slovenske škofovsko konference zadolžen za pastoralo med Slovenci, ki žive izven matične domovine. Z njim naj bi prišel v Avstralijo novoizvoljeni frančiškanski provincial p. Stane Zore, ker frančiškani skrbe za avstalski misijon od leta 1951. Vendar se je prvotni načrt spremenil, ker je škof Pirihi tik pred odhodom na pot v Avstralijo zbolel in je moral v ljubljanski klinični center na zdravljenje. Tako se je p.provincial Stane Zore sam podal na pot in je najpreje obiskal rojake v Perthu, ki obhajajo letos 20-letnico svojega kluba. Takoj po prihodu je pater obiskal nekatere bolnike, v kolikor mu je čas dopuščal, v nedeljo, 23. avgusta je opravil zanje slovensko službo božjo v cerkvi Sv. Kierana v Osborne Parku, pozneje popoldne pa se je srečal z rojaki v njihovem klubu.

Namesto obolelega škofa Piriha se je v naglici odpravil na pot v Avstralijo ljubljanski pomožni škof Alojzij Uran in skupaj s patrom provincialom Stanetom, vodil v Melburnu slovesno praznovanje 30-letnice cerkve. Nato sta v spremstvu tamkajšnjega dušnega pastirja p. Metoda obiskala tudi druge kraje, kjer se občasno vrši slovenska služba božja. Pot ju je od tam vodila v Adelaido za praznovanje 15-letnice cerkve. Preje pa sta še s patrom Janezom obiskala Berri in Milduro. Naslednje praznovanje je bila 25-letnica nove zgradbe cerkve Sv. Rafaela v Sydneu v nedeljo 13. septembra. En dan preje pa v Wollongongu-Figtree. Tukaj in v Sydneu, kakor tudi drugod, so rojaki za slovesnost cerkev okusno okrasili z venci. Pri Sv. Rafaelu že več let nismo imeli na praznovanju tako lepega števila narodnih noš. Gosta sta obiskala tudi Cornubijo, Canberro in Newcastle.

Ob praznovanju obletnic se sprašujemo, kaj lahko pričakujemo v bodočnosti. Od nas, od našega zanimanja in zavzetosti je odvisno, kako dolgo bodo naša središča - tako verska, kot društvena - živa občestva. Ali bo naša mladina vsaj doneke mere čutila, da ima slovenske korenine?

Tega dne je bilo v naši cerkvi nadvse slovesno, obisk škofa, provinciala, obhajila, birm...

Zgoraj cerkveni pevski zbor, spodaj provincial p. Zore, Škof Uran, p. Valerijan in gospodinji režejo slovesno torto

Skupina otrok Irene Starika je v cerkvi zapela...

Adelaide

15 let slovenske cerkve Sv. družine Piše dr. S. Frank

V nedeljo, 6. septembra 1998 je slovenska verska skupnost v Južni Avstraliji proslavila 15. obletnico posvetitve cerkve Sv. družine v West Hindmarshu. Za to priložnost sta prišla iz domovine frančiškanski provincial p. Stane Zore in pomožni ljubljanski škof Alojz Uran, ki je nadomestil monsignora Metoda Piriha, koprskega škofa in narod-

Kratka zgodovina Verskega središča

Vse do leta 1975, ko je prišel stalni duhovnik p. Filip Ferjan v Adelaide, je Slovence v Južni Avstraliji vsak drugi mesec obiskoval pok. p. Bazilij. Prav on ima velike zasluge za naše središče; pričel je zbirati denar za nakup zemljišča in nabirkal dodal

ci pričel razmišljati o zidanju nove cerkve. Stavbišče je bilo že na razpolago, saj ga je kupil pok. p. Bazilij. Janez Zagorc je kot tajnik stavbnega odbora s strokovnimi nasveti veliko pomagal p. Janezu in vsi so se resno oprijeli dela. Arhitekt je naredil načrt za cerkev, p. Janez in Janez Zagorc pa sta na občini zaprosila za stavbno dovoljenje. Toda nastopile so težave pri sosedih, pred-

nega ravnatelja za Slovence po svetu, ki je dva dni pred odhodom v Avstralijo zaradi možganske kapi moral v bolnico.

Na poti iz Viktorije sta se visoka gosta iz domovine v sredo, 2. septembra ustavila v Milduri, kjer je bila maša, družabno srečanje z rojaki in ogled Mildure in okolice.

V četrtek zvečer, 3. septembra je bila ob obilni udeležbi rojakov sveta maša v Berriju, po maši pa družabno srečanje. Za vse je odlično poskrbel rojak Milan Kregar.

V petek zvečer, 4. septembra je bila sveta maša v Hindmarshu in kljub delovnemu dnevu je bila udeležba skoraj večja kot pa navadna nedeljska. Tudi v soboto zvečer je bila sveta maša in srečanje z gostoma v naši dvoranici ob prijetnem pogovoru.

Slovensa proslava se je začela v nedeljo, 6. septembra.

Gosta je pozdravila v slovenščini Veronika Ferfolja, nadškofa Faulknerja pa v angleščini Filip Ivančič; p. Janez je, kot vodja verskega središča, izrekel vsem doborodošlico.

Nato je sledila koncelebrirana maša ob prisotnosti dveh škofov, štirih frančiškanov in dveh škofijskih duhovnikov. Glavni govor je imel škof Uran, ki je odličen govornik. V angleščini pa je spregovoril adelaidski nadškof Leonard Faulkner.

še svojo odškodnino, ki jo je dobil po avtomobilski nesreči. Kupil je zemljišče, na katerem stoji današnja cerkev. p. Ferjan se je takoj po prihodu v Adelaide lotil dela: v stari hiši v West Hindmarshu je uredil kapelo, pozneje pa je vzel v najem staro anglikansko cerkev, kjer je ob sodelovanju rojakov začel staro stavbo popravljati. Bil je tudi pobudnik slovenske etnične šole, ki jo je ustanovil skupaj z dr. S. Frankom leta 1979. Šola je delovala vse do leta 1996. Poučevali so: Lavra Premrl, Helena Rant, dr. S. Frank, Marta Skrbis in Stanka Sinčič. Prva leta je bil pouk v treh razredih, pozneje pa v dveh. Učencev je bilo prva leta 39, pozneje 29, 17 in na koncu 11. p. Ferjan je tudi organiziral dom za ostarele rojake. V ta namen je najel od Housing Trusta hišo in vse je bilo pripravljeno za sprejem petnajstih prijavljencev. Po slovesnem odprtju in blagoslovitvi doma pa so se prijavljenci pričeli umikati in ostala je ena sama gospa, ki je bila pripravljena iti v dom, ostali so raje ostali doma. p. Ferjan je vrnil poslopje državni ustanovi in prenehal z akcijo.

Kmalu za tem se je p. Ferjan vrnil v ameriško vojsko in versko središče je prevzel p. Janez Tretjak, ki je prišel iz Slovenije. Ker je bilo treba staro najeto cerkev in poslopje vedno popravljati, je p. Janez s sodelav-

vsem pri Slovenskem klubu. Ta je spravil na noge vso ulico, češ, da ne bo nikoli miru, če bo poleg doma še cerkev. Toda vse je bilo zaman in občina je izdala stavbno dovoljenje.

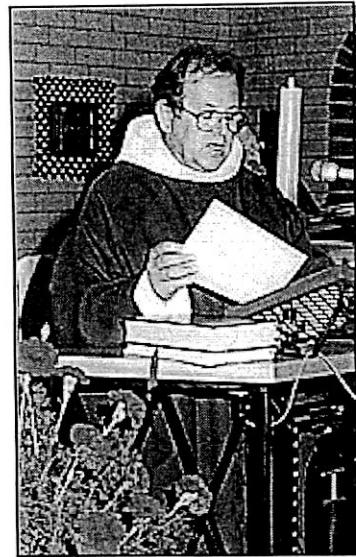
Stavbni odbor je pričel zbirati denar in se lotil dela. Cerkev je s pridnim delom rojakov hitro rasla. Uspeli so narediti tudi čudovit strop iz cedrinega lesa - zamisel Janeza Zagorca.

Cerkev je bila blagoslovljena 13. februarja 1983. Za to priložnost sta bila v naši cerkvi dva škofa: takratni ljubljanski nadškof in slovenski metropolit dr. Alojzij Šuštar in adelaidski pomožni škof Philip Kennedy, vsi slovenski duhovniki v Avstraliji in mnogo krajevnih duhovnikov. Pomožni škof Kennedy, ki je nadomestoval odsotnega nadškofa, je takoj na začetku akcije za izdavo nove cerkve dal vsa cerkvena dovoljenja.

Po končani slovesni sveti maši je bilo družabno srečanje v Slovenskem klubu. To nedeljsko popoldne je bil tudi zadnji pastoralni obisk škofa Kennedyja, še isti večer so ga odpeljali v bolnico, kjer je kmalu zatem umrl zaradi možganskega tumorja.

Ko je bila cerkev sezidana, je bila brez dolgov, vse je bilo plačano. To kar so dosegli naši rojaki pod modrim vodstvom p. Janeza je bilo nekaj čudovitega.

p. Janez Tretjak - duša verskega središča

p. Janez Tretjak

Čeprav na proslavi ni bilo posebej poudarjeno predano delo p. Janeza, vsi vemo, da je bil prav on tisti, ki je najbolj zaslužen za to, da se je cerkev postavila in da se je delo v središču zadovoljivo razvijalo skozi vsa leta njegovega dušnega pastirstva. Skrbel je tudi za to, da se je 15-letnica dostojno proslavila. Prepričan sem, da smo mu vsi za vse kar je za nas naredil pre malo hvaležni, vendar upam, da ga bomo v bodoče še bolj podpirali pri njegovem zahtevnem delu in mu stali ob strani. Tudi naše versko središče je, tako kot v Melbournu in Sydneju, temelj vere, slovenskega jezika in kulture, s posebnim poudarkom na skrbi za našo drugo in tretjo generacijo, čemur so dokaz predvsem vsakoletni mladinski koncerti, ki so potekali v organizaciji naših verskih središč. p. Janezu kličem na mnoga leta med nami in upam, da bomo naslednje leto proslavili njegovo 20-letnico službovanja v Avstraliji.

Škof Uran in adelaidski nadškof Faulkner

Janez Zagorc prejel cerkveno odlikovanje Sv. Cirila in Metoda

V nedeljo, 6. septembra je ljubljanski pomožni škof Alojz Uran slovesno razglasil in prebral listino, s katero je ljubljanski nadškof in slovenski metropolit dr. Franc Rode v imenu Slovenske škofovskne konference odlikoval Janeza Zagorca z najvišjim odlikovanjem Sv. Cirila in Metoda. Odlikovanje mu je bilo dodeljeno zaradi vsestranskega in požrtvovalnega dela pri zidave cerkve Sv. družine. Navzoči so to sprejeli z odobravanjem in vsi smo hvaležni dr. Rodetu za to priznanje.

Škof Uran podeljuje Janezu Zagorcu odlikovanje

Janez Zagorc je doma iz Šentjernejske župnije na Dolenjskem, svoječasni kopač in iskalec opalov v osrju avstralskega Coober Pedyja in Andamooke, uspešen poslovnež, podpornik slovenskega tiska v Avstraliji in predsednik Slovenskega narodnega sveta za Južno Avstralijo Avstralske slovenske konference.

Desno: Ivan Legiša in Lavra Premrl ob predstavitev pesniške zbirke *V zorenju duše*

Fotografija spodaj je iz Perthia, na sliki z leve p. Janez Tretjak in provincial Stane Zore

Spodaj:
vesela družba gostov
iz domovine in dve
avstralski generaciji

Predstavitev pesniške zbirke Ivana Burnika Legiša V zorenju duše

V nedeljo, 6. septembra je izšla nova pesniška zbirka našega rojaka Ivana Burnika Legiša *V zorenju duše*. Predstavitev te zbirke je dokaz, da smo Slovenci v Južni Avstraliji vedno znova priče kakšnega pomembnega kulturnega dogodka. Ivan je za to poskrbel že četrtič, saj je to že

V Z O F ē n j u

Ivan Burnik Legiša

njegova četrta pesniška zbirka. Izdal je zbirke *Jesensko cvetje*, *Za pest drobiža in Hrepeneja in sanje*. Vse so bile dobro sprejete.

V zadnjih Ivanovih pesmih so nanizane želje in upanja za lepšo bodočnost ljubljene domovine Slovenije, so prošnja za moč in rast ljubezni in zvestobe, so razmišljjanje o človeških vrednotah in so zahvala. Naj mu nova domovina Avstralija nudi še toliko ugodja in lepot, v primerjavi z domačo vasico in domovino Slovenijo, je ta brez luči in topote.

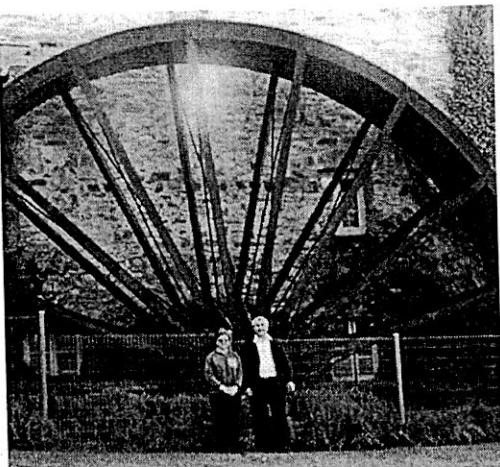
Beseda melanholičnega pesnika boža ne le našo dušo, temveč in predvsem boža naše uho. Na nas je da mu prisluhnemo z isto tankočutnostjo s kakršno prinaša med nas na dlani svojo pesniško dušo.

Knjige so predstavili Lavra Premrl, Stanka Sintič in sam pesnik. Posvetilo knjigi je napisala Draga Gelt, opombe in spremno besedo pa prof. Marta Špes Skrbis.

Knjiga je bila izdana ob 15-letnici slovenske cerkve v Adelaidi. Založila sta jo Slovenska verska skupnost Južne Avstralije in Simon Špacapan kot dar Škofijski gimnaziji v Vipavi. Uredila sta jo p. Janez Tretjak in Saša Ceferin, lektorirali prof. Marta Špes Skrbis in Draga Gelt, opremila Jožica Gerden, natisnila pa tiskarna Distinction Printing Pty Ltd. Cena knjige je \$ 15.00, kupite pa jo lahko pri vseh avstralskih slovenskih verskih središčih.

Levo: Ogled drevesa, kjer so zares živelji ljudje

Spodaj: na izletu

Melbourne

Priprave za sprejem so bile obsežne in pričakovanja vseh, posebej tistih, ki so pripravljali programe, neizmerna.

Kaj vse je bilo potrebno pripraviti! Kulture programe, praznično obnavljanje in čiščenje hiše in cerkve, spominsko izdajo *Misli*, razstavo fotografij, spominsko razglednico, spominsko podobico, najnovejšo pesniško zbirko južno-avstralskega pesnika *Ivana Legiše – V zorenju duše*. Vse to in še več se je delalo in pripravljalo posebno v zadnjem mesecu pred to, za nas tako

pomembno obletnico.

Na obletnico so bili povabljeni in se na vabilo odzvali, koprski škof in narodni ravnatelj za Slovence po svetu, Metod Pirih, ter novo izvoljeni provincialni minister slovenskih frančiškanov, p. Stane Zore. Oba sta se oglasila s pozdravnimi besedami že v junijskih *Mislih*.

Tako je v delu in pripravah, načrtovanju in sestajanju nastopil zadnji vikend in zadnji teden pred praznovanjem. Še zadnji burni napori z združenimi močmi - krašenje cerkve, čiščenje doma in dvorišča, ko je prišla preko zračnih valov vest, da je škof Metod Pirih v bolnici in da ni mislit na njegov prihod. Po mnogih vseslovenskih posvetovanjih in medsebojnem povpraševanju: "Ali že kaj veste? Kako bo s škofom? Kdo pride?" smo dobili odgovor, da bo to ljubljanski pomožni škof Lojze Uran. Sneli so ga s Triglava, kjer je ravno začel uživati lep gorski oddih.

Tako je napočil zadnji teden. Preko Perthia je prišel najprej p. provincial, potem pa direktno v Melbourne škof Lojze Uran.

Takov so se začela poto slovesnih maš pri vseh večjih skupinah Slovencev v Viktoriji, z obiski pri bolnikih, s pomenki z rojaki, pa še za ogledovanja po okolici je ostalo nekaj časa. Oba gospoda sta bila prijazna in domača, tako da ju je spremjal po

vseh potek lep domač dihljaj iz rodne dežele in je človeku kar zaigralo pri srcu.

Višek obiska v Viktoriji je bil prazničen večer v soboto 29. avgusta, z svečanimi petimi litanijami Matere Božje, in kulturnim programom z zakusko v dvorani. V nedeljo ji je sledila slovesna maš pred lurško votlino.

Oba dneva sta bila čudovito praznična, z najlepšim pomladno sončnim vremenom, ki ga premore Viktorija.

Že zvečer smo pri litanijah in programu pozdravili lepo

30 let cerkve Sv. Cirila in Metoda

Piše Saša Ceferin

Posebnost je bila projeciranje diapositivov med programom. Bile so to podobe iz naše skupne preteklosti po našem prihodu v Melbourne.

Program je potekal gladko, s kratkimi govorji gostov, ki so jim sledile kratke pevske in glasbene točke nadarjenih mlajših in starejših članov naše skupnosti. Posebnost in verjetno višek programa je bila čudovita baletna točka Alenke Paddle, ki je v plesu izrazila geslo obletnice:

Poživi plamen vere, ki je v tebi

Po programu se je vse razživilo in gostje so bili obkroženi od rojakov, ki bi radi z njimi izmenjali par besed. Bilo je živo, toplo prisrčno.

V nedeljo je bila slovesna maš, s katero smo prelepo praznovali obletnico in prihod dveh visokih slovenskih dušnih pastirjev med nami.

Obred je bil slovesen in ganljiv. Pel je naš cerkveni zbor, slišali smo pozdrav dekleta, ki je bil prvi otrok krščen v cerkvi sv. Cirila in Metoda, hčerke Lojza in Anice Markič, poslušali lepe besede obeh visokih gostov, prisostvovali simboličnim darovom vina, kruha, hostij, sveče in rož. Na koncu je še sledila zahvala za obisk in obdarovanje z boomerangom, simbolom vračanja in zvestobe.

Nabrala se je velika množica ljudi, pravijo, da jih je bilo okrog tisoč. Pozneje smo se vsi še enkrat zbrali v dvorani, nakar je sledil še en višek tega doživetja. Pridružil se nam je škof Lojze Uran in rekel: "Kje so pevci in pevki? Zapojmo kakšno!" Pa smo jo tam sredi nabite dvorane in vrveža res zapeli. Gosta sta ostala med nami še nekaj dni, med obiski viktorijskih mest in rojakov, ki živijo tam, med pogovori in dobro voljo. Menda so tudi tam tako lepo zapeli, da je odmevalo po tej avstralski zemlji.

Katarina Vrisk se posvetuje s p. Metodom

p. Metod v družbi gostov iz Sydneja - p. Valerijan in Saša Lajovic

Z leve: Milena Brgoč in Helena Drnovšek Zorko

Z leve: Alfred Brežnik, Helena in Ivo Leber

Zanimiva razstava fotografij...

Po maši pred cerkvijo

Katarina Vrisk s pevskim zborom - desno: Ljubica Postržin, Lenti Lenko in David Hvalica

Zgoraj z leve: Michelle, Leah in Melissa Fistrič, Barbara Smrdelj, Simon Fistrič in Ivan Lapuh

Levo: Alenka Paddle

Desno zgoraj: Saša Ceferin in škof Uran

Desno spodaj z leve: Alfred Brežnik, Saša Lajovic, ga. Vadnjal, p. Valerijan, Helena Drnovšek Zorko in Dušan Lajovic

Pogovor/ Škof Alojz Uran, p. Stane Zore, frančiškanski provincial in p. Valerijan Jenko

'Slovenci v Avstraliji so lahko srečni in zadovoljni da so dobili p. Metoda'

'Različnosti nas ni treba biti strah - drugi božji dar je da smo različni'

*'Biti skregan doma je nekaj normalnega, toda biti skregan v tujini pomeni smrt, pomeni izginuti, se stopiti'
'Današnji otroci, ki so tako zelo veči elektronske tehnike naj odpirajo svojim staršem internet, da bodo lahko brali, poslušali Radio Slovenijo, Radio Ognjišče, gledali slovensko TV'*

Pogovor v Sydneju. Kje? V Verskem in kulturnem središču Merrylands. Kdaj? V torek, 15. septembra 1998, ob prijetnem jutranjem kramljaju ob zajtrku. O čem? o strukturi slovenske Cerkve, o odnosu slovenske škofije do redovnih skupnosti, o tem kdo pošilja slovenske duhovnike in častne sestre po svetu, o položaju škofa in provinciala in še o veliko drugih zanimivih temah.

Koliko vej ima frančiškanski red?

p.S.Z.: Tri, minorite, kapucine in frančiškane, obstaja pa tudi laiška veja.

Kako je prišlo do tega, da je prav frančiškanski red zastopan med avstralskimi slovenskimi verniki?

Škof A.U.: Pred leti je škofu Rožmanu v Ameriko prvi pisal avstralski oziroma sydneyški Slovenec Jože Čuješ in zaprosil, da bi frančiškani poslali koga v Avstralijo. Škof Rožman je za to zaprosil predstojnika frančiškanov, ki je odločil koga bodo poslali, seveda pa je moral biti posvečen, posvečuje pa vedno škof.

Torej o namestitvi posameznikov v različne službe odloča...

Škof A.U. - p. S. Z.: Frančiškani smo redovniki, vezani na svojo redovno skupnost. Znotraj redovne skupnosti je hiarhija, recimo provincial slovenskih frančiškanov kot vrhovna, potem pa še provincial vseh frančiškanov oziroma general, ki je v Rimu.

Torej vi p. Zore predstavljate vse slovenske frančiškane?

p. S.Z.: Ja, vse, ki spadajo v našo provincio. V pastoralnem delu sta župnik in kaplan odgovorna škofu, in to v tistih službah, ki se tičejo splošnih cerkvenih pravil. Redovniki so podvrženi splošni disciplini, ki jo kodeks cerkvenega prava zahteva za vse glede bistvenih odgovornosti redovnikov in tudi duhovnikov, na ta način je škof nad redovnimi predstojniki.

Imamo veliko redovnikov, ki delujejo v župnjah in oni sami v redovni skupnosti določijo, katere župnije bodo prevzeli, navadno jih tudi držijo, kar je zelo dobro. Potem pa nameščajo posamezne redovnike v to župnijo, se pravi redovniki predlagajo, glavni dekret pa vedno podpiše nadškof.

Ali spadajo sestre pod vaš frančiškanski red?

p.S.Z.: Ne, sestre so drugi, poseben red. Mi imamo zanje duhovno vodstvo, juris-dikcije pa nobene.

Kdo torej razporeja sestre? Ljudje se včasih pritožujejo nad vas, češ: vzeli ste nam jih!

p.S.Z.: Razporejajo jih njihove predstojnice, provinca v Sloveniji, vrhovne predstojnice pa so v Gradcu v Avstriji, tega reda so bile recimo sestra Hilarija in sestra Ema. Prav sinči so nam bili v Newcastlu namenjeni očitki, češ, da smo mi krivi, da so sestre odšle, pa seveda nismo.

Kdo vse je torej čisto konkretno odgovoren za frančiškanske duhovnike v Avstraliji?

p.V.J.: Pater provincial iz Slovenije, ker on ni tukaj ga zastopa avstralski provincial, kar se tiče redovne discipline me torej lahko koregira avstralski provincial. Za delo med Slovenci v Sydneyu pa sem odgovoren škofu v Parramatti, v Wollongongu njihovemu in tako naprej.

Škof A.U.: Provincialno vodstvo slovenskih frančiškanov določi duhovnika, ki bo deloval na teritoriju neke škofije v tujini, tam pa je lokalni škof odgovoren da podpiše pooblastilo recimo za Slovence v Sydneyu.

p. S.Z.: Formalno smo precej vezani na frančiškane v Avstraliji, ker mi kot slovenska provinca ne moremo delovati tukaj. Zato vsa naša dejavnost v Avstraliji poteka pod naslovom avstralske province. Med nami je podpisana pogodba, da pred državo naši nastopajo kot del avstralske province.

Ali je ljubljanski nadškof in slovenski metropolit dr. Franc Rode "nad vami" frančiškani?

p.S.Z.: Samo v ljubljanski škofiji. Za izseljence pa je odgovoren škof Metod Pirih.

Škof A.U.: Tukaj bi lahko lepše rekli Slovenska škofovska konferenca, ki je krovna organizacija nad vso pastoralo Slovencev doma in po svetu, delegat konference za Slovence po svetu je torej škof Metod Pirih.

Ali ima Slovenija samo eno frančiškansko provinco ali jih ima več? Koliko frančiškanskih provinc pa je sploh po svetu?

p.S.Z.: Slovenija ima samo eno z uradnim imenom Slovenska frančiškanska provinca Sv. križa. Sem spadajo tudi frančiškani, ki delujejo po drugih delih sveta. Sicer pa je po svetu 150 frančiškanskih provinc, odgovorne so generalu v Rimu.

Če frančiškani nimate dovolj naslednikov, zakaj slovenska Cerkev ne pošlje med izseljence duhovnika oziroma redovnika kakšnega drugega reda? Naši ljudje so se pritoževali, da pok. p. Bazilij ni zmogel vsega dela sam, isto velja zdaj za p. Valerijana?

p. S. Z.: Glejte, p. Bazilij ni bil sam, imel je vedno koga ob sebi, razen za kakšna krajša obdobja. Tudi p. Valerijanu smo pošiljali pomoč, z njim je bil p. Lovrenc, p. Ciril, p. Tomaž, p. Metod... in Metod bi lahko ostal tukaj, če se ne bi stvari zapletle.

Škof A.U.: Drugi redovniki imajo določena pravila. Pri frančiškanih pa se je pokazalo, da so tukajšnji, avstralski, frančiškani vedno zelo gostoljubno sprejemali slovenske sobrate. Tukaj so prav gotovo tudi kapucini in minoriti, jezuiti, vendar bi bilo potrebno odnos z njimi na novo vzpostaviti. Ali je kakšno zagotovilo, da bo tukajšnja skupnost drugih redovnikov, recimo jezuitov tudi tako gostoljubno sprejela slovenske sobrate in jim pomagala? Tukaj je bilo veliko frančiškanskih materialne podpore, v začetku so hranili Slovence in jim pomagali kako drugače.

(Med pogovorom je zvonil telefon in p. Valerijan je moral na svojo prvo dolžnost tega dne. Pogovor je dalje potekal brez njega)

Kakšna je pravna razlika med slovenskimi cerkvami v Sydneyu, Melbourne in Adelaidi?

p.S.Z.: Te ustanove imajo določeno materialno in lastninsko ozadje. Recimo v Adelaidi je vse napisano pod avstralsko frančiškansko provinco, v Melbournu je Baraga House škofijska (s plačanjem simbolične najemnine), zemlja na kateri je cerkev je avstralske škofije, tiste škofije na kateri stoji stavba, torej iz Kew-a, cerkev pa je frančiškanska; tudi v Sydneyu je podobno. Nekatere stavbe v Evropi so recimo last Slovenske škofijske konference.

Škof Uran, v Avstraliji ste bili pred tremi leti, kakšne razlike opažate?

Škof A.U.: Razlika je gotovo v manjšem številu ljudi, ki se zbirajo v verskih središčih. starejši umirajo, mlajši pa se v večjem številu ne vključujejo v slovenske skupnosti. Očitno je bilo to tudi rečeno na večih mestih. V verska središča mlajši prihajajo v večjem številu, medtem ko v društva in klube zelo malo. Pozitivna zadeva: opazil sem, da se tukaj ohranjajo dialekti, ki v Sloveniji izumirajo. starejša generacija v Avstraliji se bolj zaveda vrednote ohranjanja slovenstva. Radi bi, da bi njihovi otroci in vnuki govorili slovenski jezik. Ponekod sem občutil miselnost, da je slovenska škofija tista, ki bi morala sem pošiljati učitelje in redovnike ter redovnice.

Je prišel p. Metod v Avstralijo samo za tri leta ali bo stal med nami dlje? Po smrti p. Bazilija je moral prevzeti dobesedno vse, vključno z mesečnikom Misli in prav gotovo mu ni bilo lahko...

Mi, pri Glasu Slovenije zelo lepo sodelujemo z njim in nasprotno daje dober vtič - vtič dobrega gospodarja in vestnega dušnega pastirja, to je še posebej pojavno, ker je še tako mlad in delno neizkušen. Nekateri v njem še danes zmotno iščejo p. Bazilija in godrajo: Ja, Bazilij je bil pa

takšen in takšen, naredil je to in ono, Metod pa dela drugače; po drugi strani pa zopet nekateri hvalijo p. Metoda, češ, on pa ne dela napak kot p. Bazilij in všeč nam je zaradi tega in onega.

p.S.Z.: No, mi skušamo delati tako, da ne bi nihče prišel sem samo za tri leta. To je prekratka doba da bi si nekdo zastavil delo tako daleč od Ljubljane kot je Avstralija. Po drugi strani pa skušamo tudi da ne bi bila doba predolga, naše izkušnje namreč kažejo da več kot deset let službovanja na enem mestu ni dobro, če ta človek sam pri sebi ne čuti da želi tam ostati. Vsak lahko sam izrazi željo, da bi šel ali ostal. V Avstralijo ga enostavno ne moremo poslati. V frančiškanski red pa vstopajo zato, da bi delovali v Sloveniji. Po več kot desetih letih se človek tako zakorenini, da ne more iti nazaj domov.

Škof A. U.: Na splošno lahko rečemo, da je pastoralna v tujini, posebno tako daleč kot je Avstralija, zelo zahtevna stvar. Zahteva kompleksnega človeka, ki ima zgrajeno osebnost, neko subjektivno močno držo, da bo vztrajal, saj veste, da so bili tako pri frančiškanskih kot pri sestrah odstopi.

p.S.Z.: Vsak, ki je od nas odšel je imel svoje osebne razloge, nekateri so objektivni, drugi pa subjektivni, sklop tega da rezultat za njegovo odločitev. Ne moremo jih vreči v en koš, ni kriva tega niti Avstralija sama, tu je več zapletenih vprašanj za vsakega posebej in zelo zapletena odločitev za človeka samega. Moram reči za Metoda, da se je lepo ujel.

Škof A.U.: Zelo posmečno je, da se tudi kaj takega napiše, da je Metod že kot otrok, v domači družini dobil neka zelo jasnega življenska načela. Jaz ga poznam od dvanajstega leta naprej kot ministralnega v župniji, vseskozi je izredno vestno naredil vse kar je sprejel. Znal pa je reči tudi: ne, tega pa jaz ne bom zmogel! Zanimivo je, da je močna osebnost, ki se je lahko zdaj v tako težkem položaju kot je, ko je sam in ko je prevzel dedičino za Bazilijem, znašel in ujel. Tako sva občutila oba s p. Zoretom in misliva, da bo še nekaj časa lahko tukaj uspešno deloval.

Kaj vam nasploh pomenimo avstralski Slovenci kot ud slovenske katoliške Cerkve in kakšno je zanimanje za nas na samem vrhu Cerkve doma v Sloveniji?

Škof A. U.: Gotovo da nikoli ni zadostno. Mislim, da je posvečena skrb za vse Slovence po svetu na enak način, le da za Avstralijo velja v našem mišljenju daje to dežela, ki je strašno daleč, ki je skoraj nedostopna. Mislim, da bi se tukaj morala razmejiti tista področja, ki bi jih morala urejati slovenska država in tista področja, ki spadajo pod pastoralna vprašanja. Recimo učitelj slovenščine ni cerkveno vprašanje, to je državno vprašanje. Povezava knjižnic, izmenjava študentov, vse to je stvar države in finančnih sredstev. Država je pripravljena storiti nekaj in danes je na razpolago tudi internet.

Odkar so odšle sestre se čuti med nami veliko pomanjkanje prav pri učenju slovenskega jezika, negovanju in ohranjanju slovenske kulture in običajev.

Škof A. U.: Tudi pri nas v Sloveniji nimamo sester predvsem za to da bi vodile pevske zborove in poučevalce slovenščino, zraven stopajo laiki. Gledanje na to, da naj bi Cerkev poskrbel za vso versko vzgojo je napočno. Najprej je družina tista, ki mora skrbeti za to, starši v najnežnejših letih otroku dajo tisto kar je najbolj dragoceno za življenje, tudi ljubezen do jezika, do domovine. Mislim, da bi moral tudi v Sydneju slovenski lektorat na Macquarie univerzi delovati v tem smislu, da bi se organizirala mreža šol za Slovence. Ne vem kakšne so možnosti.

Slišati je, da bodo zaradi pomanjkanja denarja študij slovenščine, torej lektorat, nadaljevali v bodoče samo na internetu.

Škof A. U.: Ja, to so nove možnosti za spremembu miselnosti in za novo zavestno odločitev. Materina beseda se bo asimilirala v drugi ali tretji generaciji. Posamezniki bodo hodili v Slovenijo iskatki svoje korenine tako kot Američani, ampak gre za to, da se starši zavedajo da je treba otroku zavestno omogočiti določena življenska pravila, ki niso odvisna od tega kakšne so šole in kdo od frančiškanov je tukaj. Cerkev lahko samo pride naproti in pomaga, dopolnjuje tisto kar je bilo v družini dano.

p. S.Z.: Temu bi dodal še to, da je bila navzočnost sester milostni trenutek za Slovence v Avstraliji, ki ne traja. Hvala Bogu za tisti čas, ker so lahko ljudje zelo veliko dobili in jim je bila na nek način miza postrežena. Samo prišli so pa jemali kar je

bilo dano na razpolago. Zdaj je prišel čas, ko se bodo morali, zazaradi objektivnih razlogov, sami organizirati in začeti jemati stvari v svoje roke. Prišel je čas, da slovenska društva ne bodo samo zbirala denarja za plačevanje davkov in družabna srečanja, ampak da se bo v okviru posameznih društev in skupnosti začelo organizirati tudi vsa ostala področja, vse kar se da. Z majčken drugačno organizacijo vseh ustanov se da čuda narediti in zato jokati za tem kaj je bilo je nepotrebno.

Moram reči še to: mi smo imeli Avstralijo, vsaj teh zadnjih šest let kar sem bil zraven pri vodstvu naše province, veliko na tapeti. In če bi pogledali zapisnike naših sej v teh letih in procentualno število bratov, mislim, da bi v naši skrbi prednjačila Avstralija. Mi smo se dosti manj ukvarjali z domačimi problemi in s problemi drugod po svetu, prav zaradi vaših specifičnih razmer.

Situacija, ki je tukaj ni posledica našega nezanimanja ali pa ignorance, stvari se pač vedno ne istečejo tako kot načrtuješ. Menim tudi, da se bodo dejansko, tako kot pravi tudi gospod škof, morali avstralski Slovenci začeti bolj postavljati na svoje noge in začeti čutiti odgovornost - sami zase in tukaj. Te odgovornosti ne morejo prevzeti ne slovenska Cerkev, ne slovenski frančiškani, ne slovenske sestre in končno tudi ne slovenska država. Sami nase bodo morali prevzeti odgovornost za to kako bodo živel in koliko jim bo pomenila slovenščina, slovenska kultura in koliko bodo vsega tega imeli. Mislim, da so starci časi minili.

Škof A. U. : Dodal bi zaključno misel, da je zdaj torej veliko odvisno od organizacije slovenskih društev in skupnosti, da tista področja, ki so pomembna, n.pr. področje vzgoje, kulture, zgodovinske dediščine, pokrijejo z nekom, ki bi za ta področja skrbel, torej da za to nekoga zadolžijo. Informacije ne bodo prišle same, zdaj se da dobiti veliko iz interneta. To je stik, ki ga prej ni bilo, razdalje se zmanjšujejo ravno s temi sodob-nimi sredstvi. Drugi in tretji generaciji je treba omogočiti potovanja v domovino njihovih staršev. V Sloveniji so bili ne-kateri, ki ne znajo govoriti slovenški jezik, ampak razumejo ga pa kar dobro, in večina je zelo zadovoljna da je obiskala Slove-nijo. Posamezne publikacije in knjige bi bilo treba zbirati, da jih lahko vzame v roke vsaj starejša generacija, ki še zna slovensko. Tisti, ki so v pokolu bi morali zdaj ko imajo več časa več brati. Naša narodna in verska pesem bi se lahko prevajala v dru-

ge jezike in bi jih mladina rada preprevala. V vašem primeri bi morali slovenske narodne pesmi ohraniti z angleškim besedilom. Melodija je tisto kar zveni najgloblje v duši človeka, to je tisto kar so korenine. Naše korenine, ki segajo 1300 let nazaj, v vernosti pa 1250 let krščanstva med Slovenci, so mnogo več kot recimo 200 let Avstralije. Bodoče generacije Slovencev lahko prav to dajo avstralskemu narodu kot svoj doprinos. Slovenci bi se morali zavedati, da imajo tukaj neko poslanstvo, ki ga le oni lahko posredujejo v avstralski prostor in s tem bogatijo širšo skupnost.

Zahvaljujeva se vama za vajin čas in za poučne odgovore na naša vprašanja; p. Zore v nedeljo ste pri maši izrekli nekaj posebno lepih misli, namenjenih avstralskim Slovencem ali bi jih lahko ponovili?

p.S. Z.: Zelo težko, saj vzdušje ustvari misel, toda povedal bom sledče: morda si Slovenci lahko privoščimo določeno mero skreganosti doma, ker kljub temu da smo med sabo skregani ne moremo zbezati drug od drugega in bomo še vedno zadevali na soseda in ta sosed bo kljub vsemu ostajal Slovenec. Tukaj pa vas je pre malo, da bi si lahko privoščili biti skregani med sabo. Biti skregan tukaj pomeni umreti kot Slovenec in se s tem vtopiti v večinskem okolju. Zato če tukaj ni sožitja in sodelovanja, če tukaj ni tistega, kot se po domače reče "skupaj držati", to pomeni izginiti. Doma je to samo en korak manj v hoji naprej - tukaj to pomeni smrt! Tako vidim te stvari. Različnost med nami ni nekaj česar nas mora biti strah. To da smo z različnih koncev Slovenije in da različno mislimo moramo spremeniti kot medsebojno obogatitev, saj od "še enega mene" ne morem nič dobiti, od nekogar drugega, ki je drugačen od mene pa lahko dobim vse tisto drugačno; seveda če se tega ne bojim, če od tega ne bežim in če se od tega ne čutim ogroženega. Misleni premik je, da me drug v njegovu drugačnosti bogati! Ni konkurenca, ampak je dopolnitve! Tega se je treba zavestno naučiti.

Škof A. U. : Slovenski človek mora v teh avstralskih širinah postati širši, mora preiti svoj ozek pogled, ki ga je prinesel s seboj. Pa tudi splošna pravila obnašanja so, da je veliko več pozitivnih stvari, ki nas povezujejo, kakor tistih, ki nas razdeljujejo.

Pogovarjala sta se Stanka Gregorić in Florjan Auser

Znani in neznani obrazi

Piše Stanka Gregorič - Fotografije: Florjan Auser

Frenk in Marija Vodusek Vodusek Meats Pty Ltd

Ko vas Frenk Vodusek zapelje z "džipom" po svojih prostranih poljih, ki jim ni videti konca, se vam zdi, da sanjate ali da gledate kak ameriški film. Pogled seže daleč tja, kjer se stikata nebo in zemlja, dalje je po Voduškovi farmi nemogoče videti... med grmičevjem ali majhnim gozdčkom od časa do časa poskušajo kengurujčki - za Frenka so kar nadležni škodljivci; oko obstoji še ob idiličnem potoku, nad katerega se nagibajo suhe veje evkaliptov in drugih dreves... po poljih so ogromne namakalne naprave, za njimi pa nič drugega kakor ponovno nebo in zemlja...

To naj bi bil začetek dolge in lepe zgodbe o uspešni družini Vodušek. Nekaj kilometrov stran od tega "razpona" 6500 hektarjev, koliko meri farma Voduškovi, stoji mogočna klavnica - tovarna Voduškovi.

VODUŠEK MEATS

piše na ogromnih kamionih, ki stojijo pred tovarniškim poslojem, vseh skupaj jih je dvajset. Razvajajo vse kar pridelajo v tej moderni klavnici: od mesa, kož, suhe krvi, mesne moke in drugega. Na teden zakoljejo od 1500 do 1800 glav goveje živine, ovc pa kakih 12.000. Meso razvažajo od Canberre in Sydneysa, do Darwina, Adelaide in MacKaya. Od kosti, kož in drugih odpadkov pridelujejo mesno moko - krmo za živilino. Boljša kvaliteta loja gre za margarino, slabša pa za milo. V glavnem ničesar ne vržejo stran. Del klavniki tehnologije je njihova inovacija, pa tudi pred vsemi leti ustavljena privatna šola, ki izobražuje mesarske delavce je ideja Voduškovi.

Uspešna družina Vodusek iz Viktorije Jabolko ne pada daleč od drevesa

Kakih 35 km oddaljen od Cobrama, kjer je torej klavnica, v Yarrawongi, stoji dom Voduškovi. Marija in Frenk sta poročena že 37 let. V tem majhnem viktorijskem mestecu s 4.500 prebivalci sta vzgojila tri otroke, Rodneya, Damiana in Sonjo. Sinova delata v očetovem podjetju, Sonja pa se je podala na drugačno, vznemirljivejšo pot po svetu. Frenk prihaja iz Libo pri Celju, v Avstralijo je prišel, ko mu je bilo dvajset let. Mimica, kot jo po domače vsi kličejo, se mu je pridružila kasneje, doma pa je iz Kasaz pri Petrovčah. Najprej sta začela s svojo lastno mesnico in samoposredno... vživelova sta se v avstralski način življenja in Vodusek Meats je v času dvajsetletnega podjetništva prejel marsikatero nagrado. Letos, 28. septembra bodo stopili na "finalno stopničko" z avstralskim gigantom BHP-jem in Safewayem za naziv "Employer of the Year - Open Section Victorian Training Awards", lani so zasedli drugo mesto. Več o tem v angleškem tekstu.

Frenk in Mimica gresta rada v Slovenijo, saj imata tam še mami, brate in sestre. Sicer pa pravi Frenk: ko sem odšel, sem za seboj pustil vse in se vživel v avstralsko okolje; človek mora biti pošten in delati za Avstralijo - za novo domovino, ki ti je dala kruh in nešteto možnosti za lepše življenje.

Mimicin in Frenkov hobi so dirkalni konji, 24 jih imajo. Konj z imenom Rich Fields Lad je leta 1986 zmagal na tekmovanju Galaxy v sydneyskem Rendwicku, dobil je kar dve dirki v enem tednu. Zmagoval je tudi v Rosehillu, vse skupaj je dobil 11 dirk, od tega kar šest klasičnih. Kasneje se je poškodoval, danes ima 18 let in preživlja mirno "starost" na posestvu Voduškovi.

Sonja Vodušek - ena od Managerjev hotela Regent v Sydneyu

Frenkova in Mimicina hči, 31-letna Sonja Vodusek se je posvetila drugačnemu biznisu, danes je manager v sydneyskem hotelu Regent, njeno delovno mesto je "Executive Housekeeper Manager". Torej je za generalnim managerjem in njegovim namestnikom prva, ki skrbi za opremo in čistočo 600 sob in za 220 hotelskih delavcev. Dela trinajst ur na dan, vsakih šest mesecev pa je tri dni glavni manager hotela. V hotelu človeku padejo v oči prekrasni cvetni aranžmaji, ki so po Sonjinem ukusu, 20.000 dolarjev porabi za njih na mesec. Odgovarja za posteljino in brisače v vrednosti enega milijona in pol, na leto jih kupi za 330.000 dolarjev. Hotelske sobe s prekrasnim pogledom na sydneysko pristanišče in okolico sprejmejo 1.200 gostov, restavracija in sobe za sestanke in kongrese 15.000 ljudi. Naenkrat je lahko v hotelu 2.700 ljudi.

Ko jo vprašaš kakšne kvalifikacije ima - kakšne šole je končala, brez razmišljanja odgovori: Prva je bila Frenkova šola! Frenkova? Kakšna je to šola? Ja, očetova vendar! Po njemu je podedovala podjetniško žilico. Končala je srednjo šolo in po kratkem študiju dobila diplomo "of biznis". V očetovem podjetju je delala šest let, potem pa jo je nemirna žilica pognala po svetu... Za njo so razni študiji za hotelsko delo, med drugim je bila tudi na praksi na Japonskem, v Sheraton hotelu je čistila in se učila japonsčine. Kasneje je delala v Sheratonu v avstralskem Port Douglas; tam je bila šest mesecev natakarica, kasneje pa "Assistant house keeping executive", in tudi to še ni vse... v Melbournu je delala v hotelu Hayat eno leto. V sydneyski Regent je prišla februarja 1997.

Trinajst ur na dan v hotelu Regent pa ni edino Sonjino delo. Obenem je predsednica združenja sedemstotih diplomantov hotelskih šol. Pomaga jim z nasveti in iskanjem službe, na raznih simpozijih govori v njihovem imenu in posreduje razne informacije. Njena želja pa je tudi čim bolj zdravo okolje, zato je tudi v odboru, ki si prizadeva, da bi do leta 2000 odpravili onesnaženost za celih 60 odstotkov.

Voduškovi si ogledujejo olimpijske objekte v Sydneysu (ti so zgrajeni na zemljišču stare klavnice); z leve: Frankova sestra iz Slovenije, Marija in Frank Vodusek ter Stanka Gregorič

Slovenian Achievers - Australia

Vodusek Meats as a finalist of the "Employer of the year - Open Section Victorian Train- ing Awards"

MELBOURNE, YARRAWONGA.
COBRAM /PRESS RELEASE/ - Vodusek Meats (F&M Vodusek Pty Ltd) Meat Processors of Cobram have been selected for the Victorian States most prestigious training awards as a finalist in the Open Section.

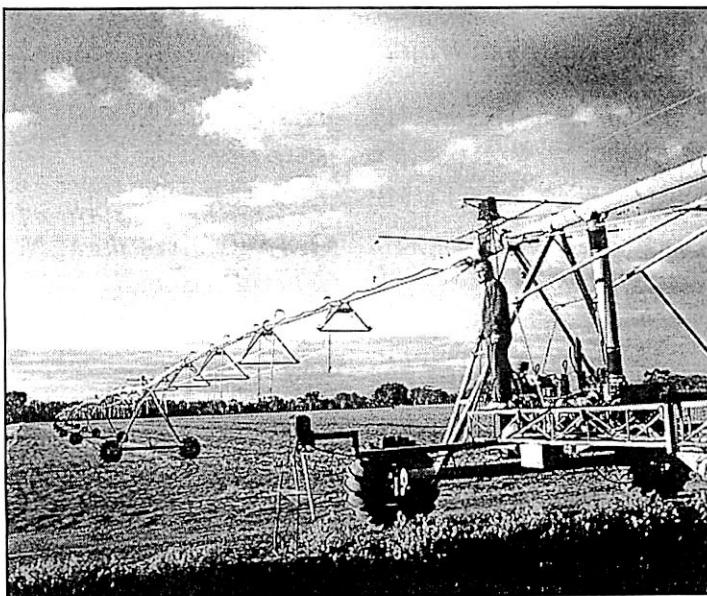
The Company was selected with BHP Coated Steel and Safeway as the finalists for Employer of the Year - Open Section Victorian Training Awards.

The Minister for Tertiary Education & Training Mr Phillip Honeywood in announcing the finalists said that they represent the very best of Victorias training organisations. Each finalist provides a role model as to what can be achieved through commitment and talent within the vocational education and training system.

Established in 1977 by the driving force behind the business - Mr Frank Vodusek, Vodusek Meats have won many other types of awards and been acknowledged in the meat industry as one of the best in the State. To be selected now twice in a row for this prestigious award ranks highly amongst the others, to win the Award will be its higher achievement.

Vodusek Meats have a workforce of 200 at its Cobram processing plant seventy percent of those employees are currently involved in some sort of training program leading to various forms of qualifications. The outstanding success of Vodusek Meats has been the acceptance of training, type of training and results achieved from the training delivered.

A \$300,000 training facility was built in 1997 by the Company to provide an "off the job" facility for the further education of its processing employees. The "key" to the success of training for the Certificate in Meat Processing a two and one half year certificate course was

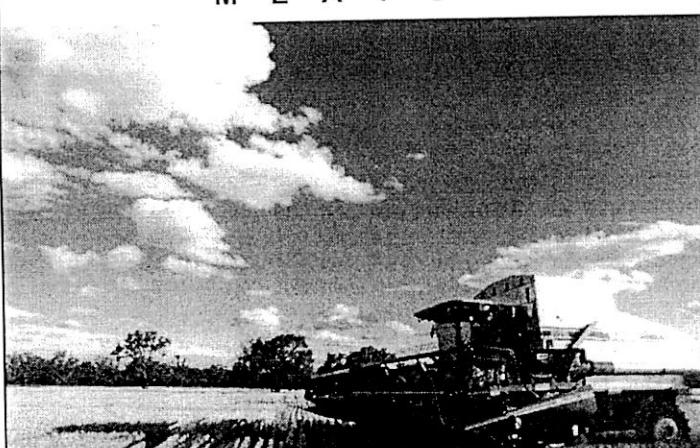
how to do the "off the job" components of the course without production loss.

Vodusek Meats educational scope as Registered Private Training Providers has recently been extended to include Transport & Road Distribution, Occupational Health & Safety and Certificate IV in Meat Processing

Vodusek Meats continues to strive for excellence, from the visions of its founding directors and owners twenty one years ago to its current position in the market place the Company is setting the pace with its training facility, training programs and success in having most of its workforce fully trained.

AE
VODUSEK
MEATS

HEALTHY FARM
HEALTHY MEAT

86 years in business
10 years in Cobram

CANBERRA
Phone: 06 - 295 1222

COBRAM
Phone: 0358 - 722115

Lilijana Mikuletic

SYDNEY - /COURSES AND CAREERS DAY 1998, THE UNIVERSITY OF SYDNEY/- Graduating with honours in Medical Science last year, Lilijana Mikuletic made a decision about the work she wants to do and where she wants to do it. She'd like to play her part in ev-

ening up the access Australians, particularly those living in remote areas, have to health care. Now in the first year of her Master of Public Health degree she plans to work in Aboriginal Health when fully qualified.

Lilijana is already equipped to work in a number of medical fields but in addition to an organic understanding of the human body she wants to gain the ability to analyse the social and other causes which determine health outcomes.

Lilijana is finding the postgraduate environment very different from her undergraduate years.

"The work is much more intense," she said, "I am in groups with amazing people of very different backgrounds: people from other countries and people from all sorts of professions as well as doctors and nurses."

Lilijana practises what she preaches when it comes to being fit and healthy. President of the Women's Soccer Club for the last two years, she has also represented the university as a gymnast. "Sydney has 30 different women's sports available which everyone should take advantage of while they can," she said.

All articles are on the internet
"Znani in neznani obrazzi"
<http://www.glasslovenije.com.au>

STA NEWS

Minor Earthquake in Central Slovenia

Ljubljana, 17 September - A minor earthquake was felt in central Slovenia - in Ljubljana and its surroundings - at 7.29 a.m. The epicenter was 20 kilometres southeast of Ljubljana, the National Geophysics Institute reported. The magnitude was 5 of the European scale EMS.

324 Exhibitors from 17 Countries to be Featured at Furniture Show

Ljubljana, 15 September - The 9th furniture fair will open on 22 September in Ljubljana, and close on 27 September, representatives of the Ljubljanski sejem company. Businessmen, however, will be able to visit it as early as 21 September. This year's furniture fair will feature 324 exhibitors from 17 countries on 11,000 sq. m. of fairgrounds. While leading Slovene furniture manufacturers will promote their products at the show themselves, foreign furniture producers will be promoted by their authorized dealers in Slovenia.

Eighty Years of National Gallery

Eighty years ago the National Gallery Society was founded in Ljubljana. The official celebration of the anniversary was on Thursday evening; President Milan Kucan said the anniversary was also the moment to think about the role and the future of the gallery. The National Gallery is not Louvre, but its treasures are for the Slovene nation equally valuable, said Kucan. In September 1918 the National Galley Society was founded, while two years later a permanent collection was opened. The first more complete historical exhibition of Slovene painting was in 1922, followed by the opening of the 19th century painting exhibition. In June 1933 the permanent Slovene collection was completed and opened for public. During the second world war the National Gallery was occupied by Italian forces, while in 1946 the society was declared state gallery. One of the most important exhibitions in the post-war period was the 1973 exhibition of Gothic sculpture in Slovenia, while in 1988 Chinese painting of the Ming and Quing dynasties was presented. In 1995 new premises of the gallery were opened.

Nedelo: Slovenes Would Like to Study Economics

Nedelo opinion poll has revealed that 19.5 percent of those polled would have decided to study at the Economics Faculty if they had had the opportunity to study, or if they could have returned to study. 14.1 percent of those polled would have been chosen by 4.3 percent, the Faculty of Social Sciences by 3.7 percent, the Biotechnical Faculty by 2.6 percent, the Faculty of Education by 2.3 percent and the Architecture Faculty by 2 percent of those polled in today's opinion poll.

David Giles (22 points) from Australia Torben Grael and Marcelo Ferreira from Brazil were placed second (23); placed third were Alexander Hagen and Thorsten Helmert from Germany, who gathered the same amount of points (46) as Mats Johansson and Leif Moller from Sweden. The Slovenes Mitja Kosmina and Evgenij Komljanec were placed 29th.

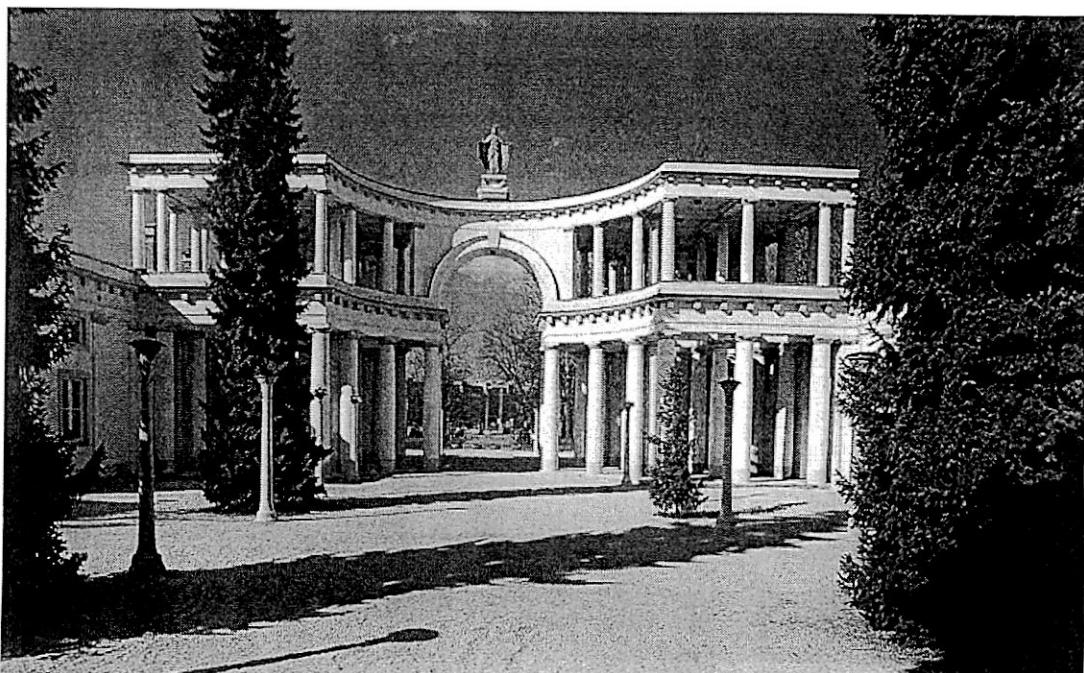
Minister Frlec to Attend 53rd Session of the U.N. General Assembly

Slovene Foreign Minister Boris Frlec will attend the 53rd session of the UN General Assembly from 22 through 25 September in New York, the Foreign Ministry said. During his stay in New York, Minister Frlec is scheduled to partici-

ping an additional protocol to the convention on the ban of biological weapons. Ministers will gather for a working meeting to discuss "international human security". Minister Frlec will meet with his counterparts from Canada, Norway, Hungary, Cyprus, Kuwait, Chile and Iceland.

Nuclear Experts Meet in Terme Catez

A regular annual international expert meeting of the Nuclear Expert Society of Slovenia (DJSS) began in the Terme Catez health resort. The three-day meeting on 'Nuclear Energy in Central Europe' featured presentations of the latest achievements in the field of nuclear safety, papers on operational problems of research reactors and nuclear power plants as well as disposal of nuclear waste. The par-

Plecnik's graveyard Žale photo: Bogdan Kladnik

While 56 percent of the respondents believe not all Slovenes can afford to study at university, 31.9 percent are of the opposite opinion. have registered for the Medical Faculty, 10.9 percent for the Faculty of Law and 9.2 percent for the Faculty of Arts. The Faculty of Science would have been chosen by 6.6 percent of the respondents. 4.6 percent would have chosen to study at either the Music Academy, the Art College or the Faculty of Theatre, Radio, Film and Television. The Faculty of Mechanical Engineering.

Australian Beashell World Champion

PortorozWorld sailing championship in star category finished in Portoroz on Saturday. New world champions are Colin Beashell and

pate in a number of meetings, such as a ministerial meeting of South Eastern European countries and a meeting of ministers from nonpermanent members of the UN Security Council, at which U.S. Secretary of State Madeleine Albright is also expected to be present. Another meeting on his agenda is a meeting of U.N. Security Council member states focussing on the situation in Africa. The Slovene foreign minister will attend a ministerial meeting of eight member states gathered in an initiative called the nuclear weapons-free world (Slovenia, Brazil, Egypt, South African Republic, Ireland, Mexico, New Zealand and Sweden). Part of the 53rd session will be a meeting of those countries that participate in the ad-hoc working group in charge of draft

ticipants were talking about the progress in the technical reconstruction of the Krsko Nuclear Power Plant. For the first time this year several papers focused on the use of nuclear methods in medicine, technics and industry. The annual meeting has become very popular among nuclear experts since its beginning in 1992. This year more than hundred participants from 20 countries listened to the presentation of 80 papers. The meeting was opened by DJSS Chairman Andrej Stritar, who said last year was a favourable year in the field of nuclear power in Central Europe. It was free of troubles in nuclear facilities, a new nuclear power plant had been started, while another is being built, he explained. Participants to this year's meeting visited the Krsko N-plant.

Exhibition organised by Ron Gomboc

PERTH - On Sunday, October 11, at 2.00pm an Exhibition of water-colour paintings by Slovenian artist Boris Strukelj opens in the Gomboc Gallery. This will be in the week of Swan Valley Spring Festival called "Spring in the Valley".

Slovenian artist Strukelj was born in Šmarna gora near Ljubljana. In Art he established himself in the Club of self-performers in Summer school and at the Academy of performing Art Ljubljana. He has received numerous awards and has exhibited his paintings in Slovenia and around the world. (Picture: Ron Gomboc - Foto: Florjan Auser)

Vilenica 98 - Europe at the Turn of the Millennium

Lipica - The traditional dispute, beginning the three-day literary meeting Vilenica, was this year attended by 60 authors from 26 countries. The dispute was introduced by Timothy Garton Ash, British "historian of the contemporary" as he called himself; he debated about the idea of Central Europe, how it has changed during the last decade in general, inside the countries as well as among artists. He also reminded of the "ghettoing" of Europe, following the example of American cities, and of the tragic loss of some great artists after the implementation of market economy in the post-communist countries.

Slobodan Snajder, Croatian playwright, compared the fears of the end of the world now with those from thousand years ago; the hallucinations of the coming devil are now replaced by the vanishing border between the real and the virtual and the uncertainty about what the world in fact is. One of the ways of finding security is, according to Snajder, nationalism, giving the individual a feeling of safety. Peter Zajac, literary critic from Slovakia, focused on the Europe of different cultures; the world, which has been until recently bipolar, is not becoming a place of cohabitation of different cultures, but rather "a polipolar world", and one wonders whether the key problems of the old continent will be in the future solved any more easily. Richard Jackson, American poet and professor of creative writing, responded with poetry. He said theory should be answered through art. He read and combined extracts from the works of Czeslaw Milosz, William Williamson, Edvard Kocbek, Thomas Trans Tromer and others.

Photographer and writer Evgan Bavčar, a Slovene living in Paris, stressed small nations should be let measure their time alone; he also protested against economy - a new Zeus - dictating the way of life and development of eastern European nations.

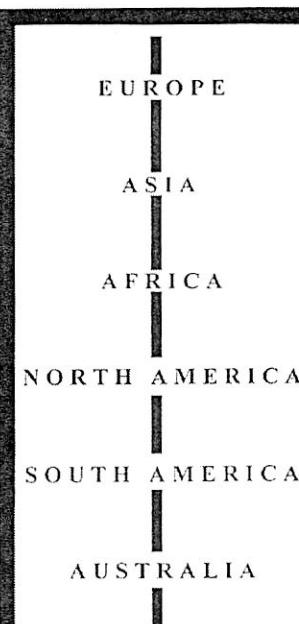
The international literary meeting Vilenica '98, taking place each year on Slovene Karst, lasted through 12 September when the '98 Vilenica award was presented to Hungarian novelist, playwright and essayist Peter Nadas.

STA NEWS

Slovenian athletes Brigita Bukovec and Dušan Mravlje soon in Australia

Velenje - Brigita Bukovec and Dušan Mravlje (on the picture) will soon arrive in Australia. News and photo supplied by the journalist Lojze Ojsteršek from Velenje.

SKY AIR SERVICES

SYDNEY
379 Kent St., Sydney 2000
Telefon: (02)9299 6388

MELBOURNE
24 Albert Rd.,
South Melbourne 3205
Telefon: (03)9699 9355

PERTH
68 St. Georges Terrace,
Perth 6000
Telefon: (09)9486 1114

ADELAIDE
50 King William St.,
Adelaide 5000
Telefon: (08)8221 6638

A world of convenience
with departures from seven cities
Australia wide.

Malaysia Airlines can fly you to over 117 destinations across 6 continents. We also give you the convenience of a choice of frequent flights from Sydney, Melbourne, Adelaide, Perth, Darwin, Cairns and Brisbane. Call 13 2627

News

CLEVELAND /DR. EDI GOBEC/-
September 5th 1998 "Baraga Day" in Cleveland

Frederic Baraga (1797-1868), after completing studies of law in Vienna and of theology in Ljubljana, Slovenia, and serving as a priest in Slovenia, had left for America in 1830 and served as missionary and bishop on a vast territory of over 80.000 square miles in the Upper Great Lakes region. An author of several devotional as well as scholarly books (including A Dictionary of the Ojibway Language, which has been reprinted as late as 1992 as still the very best one in existence), Baraga was described by Vatican's Encyclopedia Cattolica (1949) as "one of the greatest missionaries of North America in modern times". An official candidate of the Catholic Church for beatification, he was honoured by a U.S. and a Slovenian postage stamp and numerous monuments, while a country, a town, and several buildings in both Americas, Slovenia, and one in Kew - Australia, were named in his honor.

Baraga's Snowshoe Priest Shrine at L'Anse, Michigan, which is as high as a six-story building - a fitting tribute to the towering figure of service to God and humanity.

Picture from dr. Edi Gobec, Slovenian Research Centre Inc. Ohio

Lenti Lenko

30th Anniversary of the Slovenian church St Cyril and Methodius in Melbourne

MELBOURNE /LENTI LENKO/- On the weekend of the 29th and 30th of August, Melbourne's Slovenian Community celebrated a very special occasion - the 30th Anniversary of the Slovenian Church of St. Cyril and Methodius in Kew - Melbourne. The celebrations started on Saturday with 'Litanije' in the church followed by a very rich and interesting cultural program highlighting the last 30 years of the church's history. On Sunday, a special mass was celebrated in front of the 'Lurska votlina' followed by a gathering in the hall with the special guests from Slovenia, Bishop Alojz Uran and Father Stane Zore. It will be an occasion not to be forgotten soon. Special thanks must go to all those who helped in some way to make the weekend such a success.

Budget

Rent a Car Slovenija

Poslovalnice:

Letališče Ljubljana Brnik

tel: +386 54 211-158

tel: +386 54 261-729

Bled, Ljubljanska 4

Rezervacijski center:

tel: + 386 64 21 11 88
+ 386 64 38 63 00

POSEBNE - NIŽJE CENE

PHONE NOW TO
CONNECT & HELP
THE COMMUNITY

1300 658 899

CONGRATULATION

I personally would take this opportunity to congratulate Fr Valerijan and St Raphaels church in Sydney for their 25th Anniversary and also Fr Janez and the Holy Family church in Adelaide for their 15th Anniversary. May all our Slovenian religious centres and other clubs and organisations continue to prosper for a very long time!

Lenti Lenko, Melbourne

Australian Slovenes get central Web page

LJUBLJANA /STA ENGLISH SERVICE/

Sydney, 2 September - In addition to existing web pages of the Slovene diaspora in Australia, Slovenes on this continent now have a central internet site - The Australian Slovenes' Meeting Point

<http://www.glasslovenije.com.au>

The idea was developed by The Voice of Slovenia paper and the Slovenian Information Center Australia. The page is edited by Voice of Slovenia publisher Florjan Auser.

The web page provides information about Slovenes living in Australia, along with links to several dozen other pages by Slovene societies, organizations, religious centres, the media, businesses, etc. Mr Auser said.

Pišejo nam

iz Melbournea

Draga Stanka in Florjan,
časopis Glas Slovenije postaja
vedno boljši in ne bo dolgo, ko se
bo kosal z mediji v domovini.
Velika škoda, da ni tednik, kajti v
relaciji z radijskimi oddajami in
novicami bi lahko izpopolnili
vrzel od tedna do tedna. Pošiljam
naročnino in nekaj za tiskovni
sklad. Lep pozdrav
Ivo Leber

iz Ljubljane

Draga Stanka, občudujem vas
kako strokovno močna ste na vseh
poljih pisanja... Florjan pa še in
še strokovnjak! Odkar je Glas tudi
v njegovih rokah je izdelek
naravnost nadpovprečen. Tako
skriti talenti in tako nezainte-
resirani v domovini, da si
morajo takšni ljudje služiti kruh
tako daleč v tujini... tudi jaz imam
priatelja slikarja, ki je že sedem
let brezposeln in dobesedno na
cesti... pri nas je vse čedadje
lažnivejše od časopisov do drugih
medijev... in bataljon političnih
kapitalistov... Draga moja, še
enkrat oskrene čestitke za vajino
požrtvovalno delo in še naprej
veliko uspehov
Jožica T.B.

Draga Stanka in Florjan!
Ponovno vama pošiljam nekaj
materiala, rada vama pošljem,
ker vse uporabita in nič ne
obdržita za sebe. To je zelo lepo
in takih ljudi je malo. Lepo vaju
pozdravljam in vama želim še na
tisoče izdanih strani časopisa. V
septembru najdem kakšnega
naročnika.
Marjanka

iz Newcastla

Spoštovana urednica, pošiljam
ček za obnovo naročnine in nekaj
za tiskovni sklad. Z možem
Jožetom rada bereva časopis, saj
je res zanimivo branje. Želiva
vam še veliko sreče in uspeha pri
urejanju našega lista. Lep
pozdrav
Marija in Jože Belavič

Sožalje ob izgubi očeta

V Melbournu je v visoki
starosti umrl
IVAN BRATINA
Hčerki Ani Cek in ostalem
sorodstvu ter prijateljem
naše sožalje
Glas Slovenije

Tiskovni sklad Glas Slovenije

\$ 50.00 V. Stariha, I. Leber
\$ 40.00 J. Lah
\$ 30.00 M. Grosman
\$ 20.00 T. Možina, F.
Čampelj, J. Gerden, M.
Cuderman, M.J. Belavic
\$ 10.00 F. Pestotnik,
V. Končina

HVALA

Obvestilo
Tokratna številka Glasa
Slovenije je iz različnih
razlogov ponovno dvojna.
Prosimo vse naročnike, ki
še niso poravnali
naročnine
(teh je kar petdeset),
da to storijo čim prej.
S tem bodo omogočili
redno izhajanje lista.
Uredništvo

Mali oglasi

Prodaja hiše

Prodajam hišo v Lightning Ridgu,
ker odhajam v Slovenijo. To je
odlična priložnost za upokojence,
ki bi še radi malo delali. Tukaj
lahko pri kopanju opala postaneš
milijonar čez noč. Pridite na
dopust v turistični center
Avstralije in si ogledajte mojo
dvosobno, lepo urejeno in
vzdrževano, polno opremljeno
hišo. Mnogi prihajajo v ta kraj
tudi zaradi vročih toplic in si
zdravijo revmo. Cena ugodna - po
dogovoru. *Lojska Koprivc,*
P.O.Box 603 Lightning Ridge
NSW 2834; telefon (02) 68292
148 ali (02) 68290 633

Poizvedba - iščemo...

Na Veleposlaništvo RS v Canberri
so se obrnili svojci, ki
poizvedujejo po:

ANA ABRAMIČ, roj. 5.7.1931
v Ljubljani. Odšla je v Avstralijo
v oktobru 1951. Po njej
poizveduje nečakinja Danica
Masten, ki bi želeta vzpostaviti
stik s teto. Kdor bi karkoli vedel
o Ani Abramič, prosimo, če se
javi na Veleposlaništvo v
Canberri.

VINKO ČOBEC, nazadnje
bivajoč v Sydneyu, 10 Bruce Str,
Stranmore NSW 2048

OBVESTILA Veleposlaništva RS Canberra

Konzularne ure

Melbourne

Sreda, 23. septembra
od 10.00 do 14.00 ure v prostorih
SNS Viktorije v Verskem in
kulturnem središču Kew

Sydney

Petak, 2. oktobra
od 10.00 do 12.30 ure v Verskem
in kulturnem središču Merrylands
od 14.30 do 16.30 ure v
Slovenskem društvu Sydney

Veleposlaništvo RS na internetu

Slovensko Veleposlaništvo v
Canberri obvešča, da je pripravilo
domača stran, naslov:
<http://slovenia.webone.com.au>
Domača stran nudi osnovne
konzularne, gospodarske, turistične in splošne informacije o
Sloveniji. V razdelku Community
smo navedli tudi naslove sloven-
skih društev, organizacij, časo-
pisov, radijskih ur in TV postaj-
ter kulturnih in izobraževalnih
organizacij v Avstraliji. Prav tako
smo domača stran povezali s
Stičiščem avstralskih Slovencev
oziroma Glasom Slovenije, vzpo-
stavili pa bomo tudi povezave s
posameznimi organizacijami.
Prosimo vas, da preverite pravi-
lnost informacij ter nas ob-
vestite o napakah oziroma do-
polnite seznam. Še posebje
želimo izpopolniti seznam
slovenskih radijskih ur v Av-
straliji, zato prosimo za ime, kraj,
naslov, telefon ter radijske fre-
kvence posameznih oddaj. Za
podatke prosimo tudi vse
slovenske šole, kulturne orga-
nizacije, knjižnice ter slovenske
podjetnike v Avstraliji. Podatke
lahko sporočite na naslov
Veleposlaništva.

Diplomatsko konzularna predstavninstva

Veleposlaništvo
Republike Slovenije
Advance Bank Centre - Level 6
60 Marcus Clarke Street,
Canberra City
telefon: (02) 6243 4830
fax: (02) 6243 4827
Pisma in drugo pošto
poslati na naslov:

Embassy of Republic of Slovenia
P.O.Box 284 - Civic Square,
Canberra ACT 2608
Veleposlaništvo je odprt vse
delovne dni od 9.00 - 17.00
uradne ure so od 10.00 - 14.00

*

Generalni konzulat RS Sydney

Častni generalni konzul
Alfred Brežnik
Obisk urada izključno
po dogovoru
(By appointment only)
telefon: (02) 9517 1591
ali (02) 9314 5116
fax: (02) 9399 6246
Poštni naslov:
P.O.Box 188
Coogee NSW 2034

*

Generalni konzulat RS Nova Zelandija

Častni generalni konzul
Dušan Lajović
Eastern Hutt Road, Pomare, Lower
Hutt (Wellington) NZ
telefon: (04) 567 0027
fax: (04) 567 0024
Poštni naslov:
P.O.Box 30247 Lower Hutt NZ
Poštni naslov v Avstraliji:
P.O.Box 5
Smithfield NSW 2164

Konzulat Avstralije

Častni konzul Viktor Baraga
Trg Republike 3/XII,
Ljubljana 1000, Slovenija.
telefon: (61) 125 4252
fax: (61) 126 4721

DIGIPLUS

Country Per Minute*

Slovenia

\$ 0.78

Austria \$0.58 Germany \$0.58 UK \$0.33 USA \$0.33

*Not available from mobile phones or from certain rural areas.

*15 cents flagfall applies for all connected calls

DISCOUNTS TO ALL COUNTRIES

Flat International Call Rate 24 hours per day

Dial 1499 - Clear Service

No minimum usage or membership fee No security deposit

Pay Cash, Cheque or Credit Card Established Australian Company

Friendly Multilingual Customer Service

SPECIAL

MENTION The Voice of Slovenia - Glas Slovenije

RECEIVE \$10 WORTH OF FREE CALLS

UPTO SEPTEMBER 30TH, 1998

Stay with existing Phone Company - no need to change Connection within 24 hours

PHONE NOW TO CONNECT & HELP THE COMMUNITY

1300 658 899

DigiPlus Pty Ltd

553-555 Gardeners Road, Mascot, NSW 2020

Kako pa kaj vaše zdravje ?

Nova spoznanja o izvoru nekaterih kroničnih bolezni /JANA/ - Medicina je odkrila nove nalezljive bolezni, ki so posledica okužbe. Z velikanskega inštituta za nadzorovnaje gibanja bolezni v Atlanti, kjer v vsaki od štiriindvajsetih stavb znanstveniki proučujejo skupino nalezljivih bolezni, pa tudi iz drugih delov sveta, prihajajo razburljive vesti. Odkrivajo namreč, da so kronične bolezni, o katerih ni nikoli mislili, da bi utegnile biti nalezljive, v resnicni posledici okužbe. Znanstveniki prihajajo do presenetljivih odkritij (op.u.:o enem takšnem smo že pisali: namreč da se bakterija Helico Pylori, ki povzroča želodčni ulkus prenaša s slino in da živi v zobnih oblogah, da je torej rana na želodcu "nalezljiva").

Ko so začele v Veliki Britaniji množično poginjati krave, so znanstveniki namigovali, da je mogoča povezava med boleznijo norih krav in Creutzfeldt - Jakobovo boleznjijo pri ljudeh. Po več letih je uspelo Carletonu Gajdušku, Američanu slovaškega porekla dokazati, da se je s prioni iz možganov moč okužiti. Za to spoznanje je dobil Nobelovo nagrado. Nevrologi z vsega sveta so tako dobili oporno točko pri odkrivanju Alzheimerjeve, Creutzfeldt - Jakobove in drugih različic teh dveh bolezni, ki so ji do sedaj pometali pod preprogo z oznako starostne demence ali zmedenosti.

Ali je okužba tudi vzrok za sklerozo multipleks? Tega znanstveniki še ne trdijo, ker pa domnevajo, da so nekatere bolezni živčevja posledica okužbe, bi to utegnilo veljati tudi za sklerozo multipleks.

Rak jeter in rak materičnega vratu sta lahko posledica okužbe z virusom - Med virusnimi boleznimi današnjega časa so tudi hepatitis A, B, C, D, E in K. Prenašajo se s krvjo, spolno in s slino. Posebej hepatitis B je po svetu tako razširjen, da proti okužbi poteka cepljenje. Jasno je, da lahko hepatitis B in C povzročita raka na jetrih. Prav grozljiva so poročila o številnih okužbah mladih v ZDA z virusom papova, ki se prenaša spolno in se lahko razvije v rakovo obolenje materičnega vratu pri ženskah. Okužen moški lahko, ne da bi sam zbolel, okuži z virusom papova vse svoje spolne partnerke.

Bojte se voluharjev in poljskih miši - Presenetljivo odkritje: kronično oboljenje ledvic se je izkazalo za nalezljivo bolezen, torej za posledico okužbe z virusom, ki ga prenašajo miši. V Sloveniji so odkrili prvi slovenski virus pri rumenogrli poljski miši v bližini Dobrave pri Polhovem Gradcu, posledica okužbe je mrzlica hantan. Švedski zdravniki so odkrili, da sta tako sladkorna bolezen kot miokarditis ali vnetje srčne mišice povezana z voluharji in poljskimi mišmi. Revolucionarno odkritje! da bi se sladkorne bolezni nalezli od miši? Novejša spoznanja: da virus Epstein-Barr pri maldih ljudeh v krvi poruši razmerje med levkociti in eritrociti ter včasih sproži rast malignih tumorjev, drug virus povzroča vnetje bezgavk v prebavilih ali Whipplevo bolezen, celo za Kaposijev sarkom je kriv virus tipa 8.

Za smeh

iz Slovenskih brazd

Pri brivcu

Slišal sem, da brijete norce zastonj, obrijte me, prosim!
Res je, toda vi ste že pošteno obriti.

Lepa tolažba

Bolnik: Vidite, gospod doktor, zelo se bojim! Tolikokrat berem, da je bil navidezno mrtev človek pokopan!

Zdravnik: Ne bojte se, dokler boste v moji oskrbi, se vam kaj takega ne more pripetiti!

Kako rastejo ribe

Radovedni sinček vpraša mamo: Mama, ali ribe rastejo zelo hitro? Mama odgovori: Vprašaj atka, njemu zraste ščuka, ki jo je ujel včeraj v eni uri decimeter.

Lep psiček

V prodajalni živali se kupčev pogled ustavi na psičku, ki je tako dlakov, da je nemogoče razločiti kje je njegov prednji, kje pa zadnji del.
Lep psiček, reče kupec, toda kako veste kje je glava in kje rep?

Čisto preprosto, odgovori prodajalec, uščipnite ga za rep. Če vas ugrizne, je to glava.

Izpraznите stanovanje

Po dolgi zabavi reče gostitelj gostom:

Tako, zdaj pa vas prosim, da na moje zdravje izpraznite stanovanje.

Leni petelin

Franci, ali je res, da imaš najbolj lenega petelina v vasi?

Na žalost res! Zjutraj, ko zapoje sosedov petelin, moj petelin samo prikima z glavo!

Povedal škof Alojz Uran:

Eden naših vaških posebnežev je prišel zjutraj in rekel: 'Gospod, ali veste, da nas je Slovencev štiri milijone?' Vprašal sem od kdaj pa to, pa je dejal: 'Zato ker ima še vsak Slovenec enega v želodcu!'

Morda niste vedeli da...

- je do okroglega leta 2000 le še manj kot 500 dñi

- je okroglega leta 1000 vikiški raziskovalec Leif Erikson odkril Ameriko; Prophet Mohammed pa islam

- je okroglega leta 1100 vojna med papežem in Svetim rimskim cesarstvom prekrojilo zemljevid Evrope

- je okroglega leta 1200 Francija postala vladajoča sila v Evropi

- je okroglega leta 1300 izbruhiila stoletna vojna med Francijo in Anglijo

- je okroglega leta 1400 končal Leonardo de Vinci svoje veliko umetniško delo Mona Liza; Michelangelo strop Sikstinske kapele; Christopher Columbus ponovno odkril Ameriko; Vasco de Gama objadral svet

- je okroglega leta 1500 Copernicus dokazal, da se svet vrti okoli sonca

po australiskem kontinentu,
v Tasmaniju, Argentino, ZDA,
Kanado, Slicu, Avstrijo, Italijo,
Švedsko, na Japonsku in Slovenijo
Around Australia, Argentina,
USA, Canada, Switzerland, Austria,
Italy, Sweden, Japan and Slovenia/
Melbourne

Glas Slovenije - sponzorji:
The Voice of Slovenia -
Sponsors:

Impact International
Pty. Limited

